

ගිහි වනේ සිට නිවන් දකින්න නිබන්ධන හරි මග කුමක්ද - 07 කොටස
What is the ideal way to attain Nirvāna leading a lay life - Part 07

... ඔවු! අන්න ඒකනේ වෙලා නියෙන්නේ, ඒක නිසා තමයි මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ පටිච්චසමුප්පාදය අපි දන්නේ නෑ මෙච්චර කල්.

Yes, that's the thing. So far we didn't know the dependent origination of the Noble Eightfold Path.

ඒක තමයි කිවුවේ “කුසල මූල පච්චයා සංඛාරා, සංඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණ පච්චයා නාම රූපං, නාමරූප පච්චයා සළායතනං, සළායතන පච්චයා එස්සෝ,

“kusala-mula paccayā saṅkhāra; saṅkhāra paccayā viññāṇa; viññāṇa paccayā nāmarupa, nāmarupa paccayā salāyatana, salāyatana paccayā phasso, ...”

එස්ස පච්චයා වේදනා, වේදනා පච්චයා පසාදෝ, පසාද පච්චයා අධිමොක්ඛෝ, අධිමොක්ඛ පච්චයා භවෝ, භව පච්චයා ජාති, ජාති පච්චයා ජරා මරණං!” ඒකටත් ජරා මරණයක් තියෙනවා.

“...phassa paccayā vedanā, vedanā paccayā pasādo, pasāda paccayā adhimokkho, adhimokkho paccayā bhavo, bhava paccayā jāti, jāti paccayā jarā, maraṇa, ...” This too has got ‘jarā, maraṇa (decay and death)’.

“ඒව මේ තේසං ධම්මානං සමුදයෝ හෝති” කියලා ඒක නතර වෙනවා මිසක් “දුක්ඛක්ඛන්ද සමුදයෝ හෝති” වෙන්නේ නෑ! අන්න සසර ගමනට යන්නේ නැති පටිච්චසමුප්පාදය. ඒක වඩන්න ඕනේ එක.

It finishes with “..eva me tassa dhammānan samudhayo hoti” and not with “dukkhakanda samudhayo hoti”. There, one does not find himself in the samsāric journey because of this dependent origination, the one we should perfect.

ඒ නිසා වැඩිය යුත්තක් මේ සාසනයේ තියෙනවා, පටිච්චසමුප්පාදයක්, ඒ ආර්ය පටිච්චසමුප්පාදය. අන්න, අපි කියන්නේ වෙන එකක්.

There is something we need to perfect in this Buddha's dispensation, a transcendental dependent origination, that of the Noble Eightfold Path.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ධම්මානං සමුදයෝ හෝති කියන එක නිරෝධය?

A listener: “Dhammānan samudhayo hoti” means the Nirodha, is it?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔවු, ධර්මය තුළින් නිරොධයේ යථාවබෝධය ලබලා, ධර්මාවබෝධය ලබලා, ධර්මාවබෝධය පහල කරලා දෙනවා. ඒක මිසක් ඒකෙන් වෙන එකක් කරන්නේ නෑ, සසර ගමනක් හදන්නේ නෑ! අන්න ඒක අපි කරගන්න ඕනේ එක.

Waharaka Thero: Yes, through Dhamma, one gets to understand the nature of Nirodha. It facilitates the understanding of Dhamma, it brings about the understanding of Dhamma. It does that and nothing else, will not contribute to the samsāric journey. This is what we should effect.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ..... දැන් ඒ මාර්ගයේ සෝවාන් කියන තත්වයට ආවා කියලා කොහොමද හොයන්නේ? (ස්වාමීන් වහන්සේ): දැන් එයා දැනගන්නවා මෙන්න මෙහෙම දෙයක්. දැන් එයාට මෙන්න මෙහෙම සෝවාන් පුද්ගලයාට මෙහෙම වැටහීමක් එනවා.

A listener: ...So in that Path, how can one know whether he has reached the state of sotāpanna.

Waharaka Thero: A sotāpanna knows this of himself:

“ක්ෂය කළ නිරය ඇත්තෙමි, ක්ෂය කළ ප්‍රේත විෂය ඇත්තෙමි, ක්ෂය කළ නිරිසන් යෝනි ඇත්තෙමි, ක්ෂය කළ අසුර නිකා ඇත්තෙමි, නියනයෙන් සම්බෝධි පරායණයෙන් සෝතාපන්න වෙමි! ශී හෙනෙම කැමතිනම් කරන්නේය”

"There is no more rebirth for me in hell (niraya), nor as a ghost (pretha), animal (thirisan), or demigod (asura). A stream-enterer am I, safe from falling into the states of misery, assured am I and bound for Enlightenment." He may utter these words, if he wishes so.

මින්නම් කියහැකියි! එහෙනම්, එයා දැනගෙන තියෙන්න ඕනේ, “මම ස්ථීර වශයෙන් ම නිරයෙන් මිදුනා – ක්ෂය කළ නිරය ඇත්තෙමි, මට නිරය ක්ෂය වෙලා තියෙන්නේ. මට නිරයට යන්න හේතු නෑ!” ධර්මය තුළින් එයා දැකලා තියෙන්න ඕනේ.

If he wants, he possibly will. He has to know for sure, that he is fully safe from rebirths in hell, that there’s no causal basis for such a rebirth. This much, he has to have seen through Dhamma.

“මට ප්‍රේත විෂයේ උපදින්න හේතු නෑ! මට නිරිසන් වෙන්න හේතු නෑ! මට අසුර නිකායට යන්න හේතු නෑ!” මෙන්න මේක දැනගන්න ඕනේ. **“යෝ පටිච්චසමුප්පාදං එස්සති – සෝ ධම්මං එස්සති”** කියන තැනට වැටුණු දාට එයාට දැනගන්න පුලුවන් ඔය කියන කාරණා හතර.

I have no causal basis to be reborn as a ghost, as an animal, as a demigod. This he has to know. In line with the phrase “Yo paticcasamuppādam passati, so Dhammam passati (One who sees paticcasamuppada sees the Dhamma)”, he would be able to know these four things.

අන්න, සතර අපායෙන් නිදහස් කියලා සෝතාපන්න පුද්ගලයා කාගෙන් වත් අහලා නෙමෙයි දැනගන්නේ. එයා ධර්මය තුළින් දකිනවා “මම ඒකෙන් නිදහස් ද නැද්ද” කියලා.

Thus, the sotāpanna gets to know that he is free from the four states of deprivation (sathara apāya) through understanding Dhamma not by consulting somebody. He sees through Dhamma whether he is free or not.

අන්න ඒක නිදහස් ද නැද්ද කියලා දැනගන්න අපි දකින්න ඕනේ අපිට මේ ලෝකේ තියෙන **ධර්ම වික**. මේ ලෝකේ මොන මොන ධර්ම ද විද්‍යාමාන වෙන්නේ? සතර අපාගත වෙන ධර්ම තියෙනවා, කාම සුගතියේ උපදින ධර්ම තියෙනවා,

To know whether we are free, we have to comprehend the phenomena (Dhamma) that's there in the world. What phenomena/ dhamma manifest in the world? There are phenomena/ dhamma which causes the four states of deprivation, and those others which cause birth in higher Kāma Loka/ sense spheres,

රූපාවචර ලෝකයේ උපදින රූපාවචර ධර්ම තියෙනවා, අරූපාවචර ලෝකයේ උපදින අරූපාවචර ධර්ම තියෙනවා, බුද්ධිය වර්ධනය කරලා කිසිම තැනක නොඋපද්දන ධර්ම තියෙනවා – බුද්ධ ධර්ම.

those which cause birth in Arupa-Loka (Formless Realms), those which cause birth in Rupa-Loka (Fine-Material Realms). And there's of course the Buddha-Dhamma which contributes to the advancement of intellect, in order to avoid any kind of a birth in any plane of existence.

අන්න, **කිසිම තැනක නොඋපද්දන, නිවන පෙන්වා දෙන ධර්මය බුද්ධ ධර්මය!** අරූපාවචර ලෝකයේ උපද්දවන ධර්මය අරූපාවචර ධර්මය. රූපාවචර ලෝකයේ උපදින්නේ රූපාවචර ධර්මයෙන්.

The dhamma/ phenomena which cause no birth, the kind that grants Nirvāna is called Buddha-Dhamma. The dhamma/ phenomena which cause a birth in Arupa-Loka is called Arupāvacara dhamma. The dhamma/ phenomena which cause a birth in Rupa-Loka is called Rupāvacara dhamma.

කාම ලෝකයේ උපදින්නේ කාම ධර්මයෙන්. සතර අපායේ උපදින්නේ සතර අපාගත ධර්ම වලින්.

Birth in Kāma Loka (Sense-Sphere Realm) is caused by Kāma dhamma (sensual phenomena). Birth in sathara apāya (four states of deprivation) is caused by sathara apāgatha dhamma (depriving phenomena).

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): එහෙනම් මේ, සතර අපායේ උපදින ධර්ම – ඒවා අධර්ම විදිහට වැටෙන්නේ නැද්ද?

A listener: Aren't these sathara apāgatha dhamma (depriving phenomena) considered as Adhamma?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අපි ධර්ම – අධර්ම කියලා දෙකක් වෙන් කරනකොට අපි එහෙම වෙන් කරනවා. එනකොට, දැන් අර ධර්ම – අධර්ම වෙන් කරනවා, ලෝක සම්මතයේ කතාව එකක්.

Waharaka Thero: When we distinct between Dhamma and Adhamma, we do so in accordance with the widely accepted norm.

එනකොට, ධර්ම කියන වචනය ගන්නකොට, වචනයේ නිරුක්තියෙන් ධර්ම හොයාගන්න ඕනේ. දැන් "ගන්ධය" කියනවා අපි, කතාවට කියනවා. මේක ගදයි, මේක සුවදයි කියලා අපි මේ ලෝක සම්මතයෙන් තෝරන්න පටන්ගෙන තියෙනවා.

To arrive at the rightful meaning, we need to look at its lingusitic expression (nirukti). In Sinhala we call things 'ganda (smelling bad)' and 'suwanda (smelling good)' in the normal usage.

"ගදයි" කියන්නේ පොදු වචනයක්. එහෙනම්, මේක "දුගදයි", මේක "සුවදයි" කියන්න ඕනේ. එනකොටයි දුගද වෙන් කරලා එන්නේ. නමුත්, "දුගදයි" නොකියා අපි ඒකට "ගදයි" කියන්න පටන්ගෙන ම තියෙනවා අපේ මේ සම්මත පුරුද්දක් වශයෙන්.

'Ganda' means the smell, and if it's a bad smell, it should have been called 'dugandha' and if it's a good smell, 'sugandha'. Instead of calling 'dugandha', we have accustomed to use the word 'gandha' to mean only the bad smells.

මෙන්න මේ වගේ, ධර්මයන්ගේත් නිබන්ධනවා සුගති ධර්ම, දුගති ධර්ම. එහෙමත් ධර්ම ගන්න පුලුවන්. ධර්ම – අධර්ම කියලාත් මේක වෙන් කරන්න පුලුවන්. අධර්ම කියලා අපි ගන්නේ අපිට දරන්න සුදුසු නැති ඒවා හින්දා අපි ඒකට "අධර්ම" කිවුවා.

Likewise, dhamma too has got good dhamma (sugathi-dhamma) and bad dhamma (dugathi-dhamma). We normally designate the two types as 'Dhamma and Adhamma'. We take 'adhamma' as things that we should not hold. Thus we called them 'Adamma'.

දරන්න සුදුසුයි කියලා සම්මත කරගන්න ඒවාට අපි "ධර්ම" කිවුවා. නමුත්, මේ ධර්ම – අධර්ම කියලා වචනය වෙන් වෙන් හේතුව ඒකයි. නැත්නම් **සුගති ධර්ම, දුගති ධර්ම, නිර්වාන ධර්ම.**

We called whatever we deemed suitable of holding as 'Dhamma'. This is why we designate between 'Dhamma and Adhamma'. Ideally it should have been 'Sugathi-dhamma, Dugathi-dhamma and Nirvāna-Dhamma.'

(ශ්‍රාවක මහතෙක්) : සබ්බේ ධම්මා කියන්නේ ඔක්කෝම! (ස්වාමීන් වහන්සේ): සබ්බේ ධම්මා කියන එකට ඔක්කෝම අහු වෙනවා. ඉතින් **නිර්වාන ධර්මයක් තියෙනවා නම්, ඒකත් අපිට අල්ලාගන්න හරයක් නෑ! නිර්වාන ධර්ම වෙනයි, නිර්වානය වෙනයි! බුද්ධ ධර්මය වෙනයි, බුද්ධ වෙනයි!** අන්න ඒ වගේ.

A listener: 'Sabbe dhammā' means every phenomena/ everything.

Waharaka Thero: 'Sabbe dhammā' entails every phenomena/ everything. If Nirvāna-Dhamma is there, that too isn't worth holding on to. Nirvāna-Dhamma is one thing, Nirvāna is another. Similarly, Buddha Dhamma is one thing, Buddhahood is another.

දැන් "නිර්වාන ධර්මයන් අනාත්මයි" කියලා නියෙනවා කියලා පෙළක් අය ඔහොම කියලා කියනවා, "අභිධර්මය පිළිගන්න බෑ!" කියලා. "අභිධර්මයේ නියෙනවා නේ මේ නිවනත් අනාත්මයි කියලා" ඒගොල්ලෝ කියනවා.

Some folks, reject Abhi-Dhamma saying it claims that 'Nirvāna is subject to Anāthma' based on the phrase 'Nirvāna-Dhamma is subject to Anāthma'.

මොකද හේතුව? නිවන නාම ධර්මයක් කිවුවා කියලා, නිර්වාන ධර්මයක් කියන වචනයේ පෙත්වලා නියෙන එක. **නිර්වාන ධර්මයයි, නිර්වානයයි තෝරා ගන්න බැරෑව ඔය නියෙන්නේ! නිර්වානය එකක්, නිර්වාන ධර්මය එකක්. බුද්ධ එකක්, බුද්ධ ධර්මය නව එකක්.** අන්න ඒවගේ දෙයක්, එකට පටලවාගෙන

They are saying that Nirvāna has been shown as some psycho-physical phenomena (nāma-rupa). This is because they have not been able to distinct between Nirvāna and Nirvāna-Dhamma. The two have been interchanged.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුද්ධ ධර්මය අනුරූපාම බුද්ධ තත්ත්වය නියෙනවා!

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න, **බුද්ධ කියන්නේ එකක්, බුද්ධ ධර්මය කියන්නේ ඒක හරහා යන ධර්මය, වැඩපිළිවෙල.**

A listener: When one has let go of Buddha-Dhamma, the Buddhahood stands.

Waharaka Thero: There, Buddhahood is one thing, Buddha-Dhamma is the course of action through which to get there.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුද්ධත්වය නැති වෙන දෙයක් නෙමෙයිද?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔවු, **බුද්ධ කියන්නේ සනාථන ධර්මයක්! ඒ කියන්නේ ඒක තමයි සිද්ධාන්තය.**

A listener: So Buddhahood won't pass away.

Waharaka Thero: Yes, Buddhahood is some eternal phenomena. Buddha-Dhamma is the theory.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුද්ධ නැති වුනේ නෑ, බුද්ධ ධර්මය...

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔවු, බුද්ධ ධර්මය මතු වෙනවා, යටපත් වෙනවා. ඉතින් බුද්ධ කියන එකත්, ඒ ධර්මය අනුව ගියොත් බුද්ධ විද්‍යාමානයි!

A listener: Buddhahood doesn't pass away. Buddha-dhamma...

Waharaka Thero: Yes, Buddha-dhamma emerges, then submerges. Buddhahood will manifest if one goes in line with the Buddha-dhamma.

නැත්නම් බුද්ධත් යටපත්. බුද්ධ කියලා කියන්නේ **“අවබෝධයේ ප්‍රතිඵලය – බුද්ධ!” අවබෝධ මාර්ගය බොධි! බෝධි මාර්ගයේ ප්‍රතිඵලය බුද්ධ.**

Otherwise even the Buddhahood will not manifest. The end result of enlightenment is the Buddhahood, the end point of the Path to enlightenment is the Buddhahood.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුද්ධ වෙනකොට ජානි-ජරා-ව්‍යාධි-මරණ න් නෑ නමුත් ශුණ්‍යන් නෑ! (ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ. **ශුණ්‍ය නෑ, ශුණ්‍ය කියන වාදයට ගත්තොත් එහෙම නෑ කියන අර්ථය එනවා.** නැත්නම් ඇති වෙන්නෙ කොහොමද?

A listener: When the Buddhahood is attained, there will not be jāthi jarā vyādhi marana (arising, decay, sickness, death), but not devoid (Śūnya) also.

Waharaka Thero: That’s the thing. Not devoid. If we say devoid (Śūnya), it means it isn’t there. If it isn’t there, how can it be?

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): නිවන ශුණ්‍යයි කියලා සමහරෙක් කියනවා, නිවනේ ශුණ්‍යතාවයක් නෑ නේද?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ආන්න, අන්න ඒකයි. දැන් නිවන – **“ලෝකය සෑපෙන් ශුණ්‍යයි, නිවන පරම ශුණ්‍යයි!”** කියලා දැනගන්න කියනවා.

A listener: Some folks say that Nirvāna is voidness. Is there any voidness in Nirvāna?

Waharaka Thero: Now there you need to understand, “The world is devoid of happiness, Nirvāna is the ultimate voidness”.

දැන් මේ ශුණ්‍යතා වාදය ගැන විග්‍රහ කරනකොට, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා **“යම්භිකෝ තත්ථ තත්ථී – තේන තං සුඤ්ඤං!”** – යම් තැනක යමක් නැද්ද, එයින් එය ශුණ්‍යයි!

Talking about the voidness, the Lord Buddha uttered, “Yamhiko nattha natthi – thena tham sūnyam”, if a specific place hasn’t got something, then that place is devoid of that particular thing.

මේ ආයී විනයේ ශුණ්‍යතා වාදය පෙන්වන්නේ ඔය විදිහට. **යම් තැනක යමක් නැද්ද, එයින් එය ශුණ්‍යයි, සියල්ලෙන් ශුණ්‍යයි කියන එක නෙමෙයි.** යම් තැනක දුක නැද්ද, එතන දුකෙන් ශුණ්‍යයි.

This is how the voidness (Śūnyatā) has been described in the Noble discipline. If a specific place hasn’t got something, then that place is devoid of that particular thing. If a specific place hasn’t got suffering, then that place is devoid of suffering.

එතකොට, ඇත – නැත කියන දෙකම අයින් කරලායි මේක විසඳන්නේ. ඇත – නැත කියන එක ලෝක සම්මතයේ තියෙන මත දෙකක්. ඔය මත දෙක තුළ පිහිටලා නිවන ගැන කියන්න බෑ!

Then, we are solving this renouncing both existent and non-existent views. These are two views that are commonly used, based on what one could never talk about Nirvāna.

දැන් "පහන නිවීම කියලා යමක් තියෙනවාද?" කියලා අහනවා, "නිවීමක් නැත්නම් නිවන්නේ කොහොමද?" අන්න ඒකයි, එතකොට පත්තු කරනවා කියලා එකක් විද්‍යාමාන වෙන, නිවීමක් කියලා එකකුත් මේකේ විද්‍යාමානයි.

Now, suppose someone ask you if there is something called dying of the flame. If there is no dying, then how does the flame die. There is the manifestation of setting alight and its dying.

නිවිච්ච පහන, දැල්වෙච්ච පහන කියනවා. නිවිච්ච පහන කියන්නේ අමුතුවෙන් පහනක් නෙමෙයි, පහන නිමුණහාම කියන වචනයක්.

(ග්‍රාවක මහතෙක්): සම්මත මට්ටමේ ඉඳලා කියනවා.

We say the flame lit, the dead flame. The dead flame isn't a unique flame. When the flame is dead, it is called so.

A listener: That's how it is called in the generally accepted terms.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි. ඒක සම්මතයට ගන්නේ. නමුත්, නිමෙනවා කියලා යම් ධර්මතාවයක් නැත්නම්, නිමෙනවා කියලා එකක් කරන්න බෑ! ඒ වගේ, නිමෙනවා කියලා යමක් නැත්නම් නිමෙන්න බෑ!

Waharaka Thero: That's the thing. It's the generally used language. But if there no phenomena called dying of the flame, one cannot put the flame out. Also if there is no dying of the flame, the flame cannot die.

දැන් රාගක්ෂය කිරීම නිවන, ද්වේෂක්ෂය කිරීම නිවන, මෝහක්ෂය කිරීම නිවන, සියල්ල නැති කිරීම නිවන කියලා එකක් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ නෑ නේ!

Now, the Nirvāna is the eradication of rāga, dwesha, moha. Not the eradication of everything but of rāga, dwesha, moha; the Lord Buddha said.

"රාගක්ඛයෝ නිබ්බානං, දේසක්ඛයෝ නිබ්බානං, මෝහක්ඛයෝ නිබ්බානං" – රාගක්ෂය වුන බව, ද්වේෂ ක්ෂය වුන බව, මෝහ ක්ෂය වුන බවයි නිවන.

"The eradication of raga, is Nirvāna; the eradication of dwesha, is Nirvāna, the eradication of moha is Nirvāna". The state of eradicated rāga, dwesha, moha is the Nirvāna.

දැන් නිවන දකින්නේ මොකෙන්ද? රාගයක් ක්ෂය වෙච්ච, ද්වේෂක්ෂය වෙච්ච, මෝහක්ෂය වෙච්ච ඉතුරු හිතෙන්! සියලු හිත සම්පූර්ණයෙන් ම රාග-ද්වේෂ-මෝහ නෙමෙයි. සිත, ඒ ආගන්තුක කිලිටි!

Now from what are we seeing the Nirvāna? From the citta that remains after rāga, dwesha, moha have been eradicated. The citta is not entirely rāga, dwesha, moha. Those are external defilements.

“ආගන්තුකේන උපකිලිච්ඡේන උපකිලිච්ඡං” – ආගන්තුක උපක්ලේෂ වලින් කිලිටි වෙලා තියෙනවා. “පබ්ඝ්සර මිදං භික්ඛවේ චිත්තං” – අන්ත ප්‍රභාස්වර වුන චිත්තයට ජේනවා,

“Pabhassaramidaṃ, bhikkhave, cittaṃ - āgantukehi upakkilittthena upakkiliṭṭhaṃ [Radiant is this citta. And it is defiled by external defilements].” The radiant citta, which is not defiled by external defilements of rāga, dwesha, moha sees something like this.

“දැන් මගේ – පෙර මට රාගය තිබුණා, දැන් නෑ!” අන්ත ක්ෂය දැක්කා. “පෙර මට ද්වේෂය තිබුණා, ගැටෙනවා පොඩ්ඩක් ඇත්නම්. දැන් ඒක නෑ නේ! පෙර මට මූලාව තිබුණා. මේ ලෝකෙම හොදයි කියලා හිතෙනවා. දැන් එහෙම හිතෙන්නේ නෑ! එහෙනම්, මම දැන් රාගක්ෂයයි, ද්වේෂක්ෂයයි, මෝහක්ෂයයි!”

“Previously I had rāga, now I don’t”. That’s how the eradication is seen. “Previously I had dwesha, I would be in conflict with the slightest provocation, now I wouldn’t. Previously I had moha. I was of the view that the entire world is so good. Not anymore. Thus, the rāga, dwesha, moha should have been eradicated.

අන්ත, පවිත්‍ර චිත්ත ස්වභාවයට මේක වැටහෙනවා. මෙන්න මේකට කියනවා, **“පවිත්‍ර චිත්ත ස්වභාවයට, ප්‍රභාස්වර චිත්ත ස්වභාවයට නිවන අරමුණ වෙනවා”** කියලා. නිවන වැටහෙන්නේ එහෙමයි.

This is conspicuous to the pristine nature of the citta. Nirvāna is perceptible to the pristine, radiant citta.

එතකොට නැති දෙයක් ද? ඔව්, රාගය නෑ! රාගය ක්ෂයයි. රාගය නෑ කියන එකෙන් ගන්නේ, රාගය තියෙනවා කියලා ගන්න එකක් නෙමෙයි තිබුණේ, රාගය කියන්නේ හේතු – ඵල හින්දා හටගන්න එකක්. හටගන්න හේතු – ඵල ක්‍රියාවලිය නම් නෑ! ක්‍රියාවලිය නතර වුනහම ඵලය නෑ

Then is something not present? Yes, rāga is not present. It has been eradicated. It doesn’t mean, previously it had been there. Rāga came about as a result of the functioning of cause and effects. That functioning of cause and effects is no more. When that is stopped the effects wouldn’t manifest.

එහෙනම්, **රාගය හටගන්න යම් හේතුවක් තිබුණාද, දැන් ඒ හේතුව ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නෑ!** හේතුව ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නැති නිසා රාග ඵලය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නෑ! අන්ත, නිරෝධ කලා කිවුවේ ඒකයි. රවුම් ගැහිල්ල නතර වුනා.

Had there been a cause for rāga to function, now that cause wouldn’t function anymore. Since the cause of raga is not functioning, the effect of raga isn’t manifesting. That’s what’s called ‘nirodha’. No more pursuing of whatever that is sensed.

ඉතින්, මෙන්න මේ ටික දැනගත්තහම, එහෙනම් මේ දැනගන්න මාර්ගය, යථාවබෝධ මාර්ගය කියන්නේ, “වනක් රැකගෙන ඉඳලා මේක හම්බ වුනේ නෑ! මනා නුවණින් – මනා සිහි නුවණින් මේ යථා ධර්මය ගැන මෙනෙහි කරලා,

When we have understood this, the Path that we have understood is called, the Path to enlightenment, the Path of investigating the reality. We haven't found the Path by observing some commitment to abstain from certain actions, we had to reflect wisely, on the Dhamma which teach us the reality of all phenomena.

ලෝකයේ ආදීනවත් නිවනේ ආනිසංසත් දැක්ක නිසා, මෙන්ම **මේ ක්‍රමය තුළින් තමයි නිවන් අවබෝධ කරන්නේ", වනකින් නෙමෙයි කියලා දැනගන්නහම සීලබ්බත පරාමාසයක් එයාට නෑ!**

We had to reflect on the bad consequences of the world and the advantageous features of Nirvāna. This is how the Nirvāna could be realized. When it is understood that observing some commitment wouldn't work, he is feed from sīlabbata parāmāsa.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුදුරජාණන් වහන්සේ සැබෑවටම දැක්කා නම්, බුදුරජාණන් වහන්සේ තාමත් ජීවමානයි, බුද්ධත්වය ජීවමානයි කියලා ජේනවා.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔව්, අන්න ඒකයි කියන්නේ, **බුද්ධත්වය එකක්, බුද්ධත්වය ජීවමානයි!**

A listener: Had somebody seen the Buddha objectively, the Lord Buddha is still alive. It would be apparent that the Buddhahood persists.

Waharaka Thero: Yes, that's the thing. Buddhahood is some other thing, it does persist.

බුද්ධත්වයට පත් වූන උත්තමයා පිරිනිවන් පෑවා. බුද්ධත්වය නෙමෙයි පිරිනිවන් පෑවේ, බුද්ධත්වය මරණයට පත්වෙන එකක් නෙමෙයි, අන්න ඒකයි. බුද්ධත්වය, ධර්මත්වය, සංඝත්වය, එකක්වත් මරණයට පත් වෙන්නේ නෑ.

The Noble individual who attained the Buddhahood entered parinirvāṇa. But Buddhahood didn't. Buddhahood isn't something that would pass away. The Buddhahood, Dhammahood, Sanghahood, none passes away.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ඒ එකක් වත් ජානි-ජරා-ව්‍යාධි-මරණ වලට වැටෙන්නේ නෑ? (ස්වාමීන් වහන්සේ): ඒවාට සම්බන්ධ නෑ! ඒක ධර්මතාවයක්. ඒක ඉතින් ඒ ධර්මතාවය අපිට හරයක් නෑ අල්ලාගන්න.

A listener: None of them are subject to jāthi, jarā, vyādhi, marana (arising, decay, sickness, death).

Waharaka Thero: That is the underlying principle, the law. That principle too is not worthy of holding on to.

දැන් බුද්ධත්වයට පත් වූනේ දුක කෙළවර කරන්න ඕනේ හින්දා, ඒකේ ඉන්න නෙමෙයි. ධර්මත්වය දරා ගන්නේ දුක කෙළවර කරන්න ඕනේ හින්දා, ඒකේ ඉන්න නෙමෙයි. සංඝත්වය දරා ගන්නේ දුක කෙළවර කරන්න ඕනේ හින්දා මිසක් සංඝත්වයේ ඉන්න නෙමෙයි!

One attained the Buddhahood to put the suffering to an end, not to be in the Buddhahood.
One held the Dhammahood to put the suffering to an end, not to be in the Dhammahood.
One held the Sanghahood to put the suffering to an end, not to be in the Sanghahood.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): එහෙනම් “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි” තාමත් තියෙනවා එහෙනම්! දැන් එතකොට අපිට ධර්මත්වය නෑ කියන තත්ත්වයට එන්නේ, මෙන්න යථා තත්ත්වය දකින්න පුලුවන් නම් තාම ජීවමාන ජේනවා!

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ.

A listener: So the phrase “I seek refuge in the Buddha (Buddhañ saranañ gacchāmi)” is still valid. Objectively seen, the Buddhahood still stands perfectly.

Waharaka Thero: That’s what I’m saying.

එතකොට “බුද්ධ” කියලා කියන්නේ මොකදද? “බුජ්ජතීථි බුද්ධෝ” – අවබෝධයට පත් වෙන හෙයින් බුද්ධ කියනවා. දැන් ඔහොම තෝරලාත් තියෙනවා. අවබෝධත්වයට එන නිසා, ඒකටයි බුද්ධ කියන්නේ, අවබෝධයටයි!

Then what does “Buddha” mean? “Bujjathithi Buddho” – since someone happens to comprehend, he is called “Buddha”. That is how the meaning of “Buddha” has been clarified.

“බුජ්ජතී + ඉති + බුද්ධෝ – බුජ්ජතීථි බුද්ධෝ” – අවබෝධයයි යමක් වේද, ඒකටයි බුද්ධ කියන්නේ. ඉතින්, අවබෝධය ලැබූ කෙනාට බුද්ධ නාමය ආදේශ වෙනවා.

“Bujjathi + ithi + Buddho = Bujjathithi Buddho” – is there something called comprehension, that is called “Buddha”. The one who has achieved such comprehension comes to be known as “Buddhā”

දැන් වෙදකම නිසා, වෙදකම ඉගෙනගන්න එක්කෙනාට වෙද මහත්තයා කියනවා. ඒකත් සම්මුතියට බැස්සා. අන්න ඒකයි, දැන් බුදුරජාණන් වහන්සේ කියලා කියන්නේ බුද්ධත්වයට සම්බන්ධ – පූර්ණ කරගන්න නිසා, පැමිණුන නිසා.

The one who learns about medicines is called the medicine man. That term comes to be generally accepted. Similarly, a “Buddhā” is called so since He accomplished the Buddhahood.

බුද්ධත්වය පිරිණිවන් පෑවෙන් නෑ බුද්ධත්වයට නෙමෙයි බුදුරජාණන් වහන්සේ කිවුවේ. ඒකට කියන්නේ “බුද්ධත්වය!” එහෙනම්, “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි” කියන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ යනවා කියලා ගන්නොත් අපි පල්ලෙහාට බහිනවා, සම්මුතියට. හැබැයි, සම්මුතියේ සරණකුත් එපායි කිවුවේ නෑ! ඒක මුලට.

The Buddhahood never entered parinirvāṇa. The Buddhahood is independent from the Buddha. Hence if we consider the phrase “I seek refuge in the Buddha (Buddhañ saranañ gacchāmi)” to refer to the Lord Buddha, we are deviating from objectivity and falls down to

the generally accepted construct. But seeing even in that way is not entirely harmful. It could happen in the early days as a Buddhist disciple.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුදුරජාණන් වහන්සේ දැන්, සාමාන්‍යය ජනතාව සම්මුතියෙන් උන්වහන්සේ දිහා බලන නිසා උන්වහන්සේ ජේන්තේ නෑ, පරමාර්ථ වශයෙන් උන්වහන්සේ දිහා බලුවා නම් උන්වහන්සේ ජේනවා.

A listener: The normal folks sees the Lord Buddha in the generally accepted view of being an individual. If they have seen objectively, the Lord Buddha would be visible even now.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ, පරමාර්ථ වශයෙන් අපි බුදුන් දකින්න ඕනේ. දැන් **“අනාථ නාථ”** කියන්නේ බුදුන් කියලා අපි කිවුවා නේ, “අනාථ නාථ!”

Waharaka Thero: That’s the thing. We have to see the Buddha objectively. We call the Lord Buddha, the “Anātha-nātha”, meaning the protector of the unprotected. The “Anātha-nātha”.

දැන් අනාථ – අනාථ හැටියට දැක්කා නම්, ලෝකේ අනාථයි කියලා දැක්කා – නිවන නාථයි කියලා දැක්කා. අනාථයි නාථයි දැක්කා නම් බුදුන් දැකලා නේ!

If we have seen whatever that isn’t reassuring/ protective as they are, if we have seen the world to grant no reassurance/ protection, and we have seen that Nirvāna reassuring, we have seen what is ‘Anātha’ and what is ‘nātha’. We have seen the Buddha.

ඒ රූපයෙන් නෙමෙයි. අන්න, **අනාථ දකින්න ඕනේ බුද්ධියෙන්!** ලෝකයේ අනිච්ච – දුක්ඛ – අනත්ථ වශයෙන් දැක්කහාම ලෝකේ අනාථයි කියලා බුද්ධියෙන් දැක්කා.

That seeing was not done, not by looking at the outward form. What’s ‘Anātha’ (non-reassuring) has to be seen from the eye of wisdom, when we have seen the world’s subjectivity to anicca dukkha, anatta, we would have seen what’s ‘Anātha’, from our wisdom.

එහෙනම් මොකද්ද නාථ? “අනහැරීම නාථයි, නොඇල්ම නාථයි, මිදීම නාථයි, නිවනම නාථයි!” බුද්ධියෙන් දැක්කා නිවන, නාථ පැන්න. එහෙනම්, අනාථන් දැක්කා නාථන් දැක්කා නම්, **“අනාථ නාථ”** කියන්නේ බුදුන්!

Then what’s ‘nātha’ (reassuring)? Disenchantment is reassuring, dispassion is reassuring, emancipation is reassuring, Nirvana is reassuring. We have seen the reassurance from the eye of wisdom. We have seen what is ‘anātha’ and what is ‘nātha’. The “Anātha-nātha”, the protector of the unprotected is the Buddha.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): දැන් සමහරු නිවන් දකින්න අකමැති නිවනේ මොකුත් නෑ කියලා! (ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි, දැන් අපි අහන්න ඕනේ **“දුකෙන් නිදහස් වෙන්න කැමතිද?”**

A listener: Many a person, don’t want to achieve Nirvāna, because Nirvāna is devoid of everything.

Waharaka Thero: That's the thing. We have to ask ourselves, "Are we willing to get rid of suffering?"

නිවන් දකින කතාව පැත්තකින් නියලා, යමක් නිසා දැවෙනවා නම්, තැවෙනවා නම්, දැවීමෙන් - තැවීමෙන් නිදහස් වෙන්න කැමතිද? ඔය විදිහට අහන්න ඕනේ.

Forget about achieving Nirvāna or anything, if something is tormenting us, antagonizing us, making us remorseful, don't we want to get freed from that? We have to pose this question.

දැන් අපිට ක්‍රිස්තියානි ආගමේ මහා බල කණුවක් නියෙන පැත්තක, ඔය කොහෙද - මෙහේ මේ ධර්ම දේශනාවක් කරන්න සිද්ධ වුනා මීගමුව පැත්තේ. දැන් අපි යනකොට, මුණු "කොරස්" විතර හදාගෙන සමහර මිනිස්සු!

Once I have been to Negombo, a predominantly Christian area of the country, to hold a sermon. When we got there, some of the attendees were making faces with anger and resent.

හාමුදුරු කෙනෙක් පෙන්නන්න බැහැ, මොකද ඒ ධර්මයට, ඒ ගොල්ලන්ට දොස් කියනවා, බණිනවා කියලා. එහෙම ඉතින් අපි බලාපුහාම මිනිස්සුන්ට මුණු රෙඟු වෙලා එහෙම නිබුණා මම යනකොට.

Apparently they didn't like Monks. Because they were of the view that Buddhist Monks are discrediting them and their religion. When I looked around, I could see the anger in their faces.

මම ගිහිල්ලා, ඒ ගොල්ලන් ගෙන් මම ඉස්සෙල්ලාම ඇහුවේ නෑ "බෞද්ධ වෙන්න කැමතිද" කියලා. මං කිවුවා, මං මේ ආගමක් වෙනස් කරන්න ආවේ නෑ, බෞද්ධ කරන්න ආවෙත් නෑ, අබෞද්ධ ගොඩට දොස් කියනවා කියලා එහෙම එකකට ආවෙත් නෑ!

I didn't go and ask them whether they are willing to become Buddhists. I told that I didn't come to discredit their faith, or to convert them in to Buddhism.

මම එකක් අහන්නම්, බුද්ධිමත්ව ඇත්ත දැනගෙන, සත්‍යයක් අවබෝධ කරන්න කැමති අය කීදෙනෙක් මෙතන ඉන්නවාද? බොරුවකට රැවටිලා, මුලා වෙන්න කැමති අය කී දෙනෙක් මෙතන ඉන්නවාද? මට ඒකට උත්තරයක් දෙන්නකෝ.

I simply asked how many of them were willing to logically know and comprehend the truth. How many of them were willing to indulge themselves in a lie?

ආගම් හේදය ඔක්කෝම පැත්තකින් නියන්න. බුද්ධිමත්ව, ක්‍රිස්තියානි ආගමේ, මුස්ලිම් ආගමේ, ඔක්කෝම පැත්තකින් නියලා, බුද්ධිමත්ව, බුද්ධිවන්තව ඇත්ත දැනගෙන, සත්‍යාවබෝධය ලබාගන්න කැමති අය කවුද ඉන්නේ? මෝඩ වෙලා, රැවටිලා, මුලාවට පත්වෙන්න කැමති අය කවුද ඉන්නේ?

I asked them to keep aside, the religious differences. Irrespective of whether you are a Buddhist, a Christian or a Muslim, how many of you want to logically know and comprehend the truth and not to be foolishly deluded by false views.

ආගම් පැත්තකින් නියලා ඔය දරුවෝ අත උස්සන්න කිවුවහාම ඔක්කෝම කිවුවා, බුද්ධිමත්ව ඇත්ත දැනගෙන සත්‍යාවබෝධයක් ලබාගන්න අපි කැමතියි! අන්ත නියම උත්තරයට ආවා.

I asked them to raise their hands, keeping aside the religious differences for a second. Everyone told that they are willing to know and comprehend the truth. We got the right answer.

මං කිවුවා, ඔතන පිහිටාගන්න, වෙන මොනවත් හිතන්න යන්න එපා! බෞද්ධ වෙන්න කැමතියි කියන වචනය පැත්තකින් දාන්නකෝ, සම්මත! බුද්ධාගම් කාරයෙක් වෙන්න කැමතියි කියන එකත් පැත්තක දාන්නකෝ!

I told them to hold that ground and not to think anything else. Forget about being a so called Buddhist or anything.

බුද්ධිමත්ව සත්‍යාවබෝධයක් කරගෙන, ඇත්ත දැනගන්න කැමතියි කියන තැන ඉන්න. ඒකට කැමතිද? අර ළමයි ඔක්කෝම කැමති වුනා. දැන් අසුරුවට ඇවිදිලිලා, අන්ත ඒකයි - සම්මුතියෙන් තමයි මේ ගහනන්නේ, ඔක්කෝම කරගන්නේ, සවිඨනය කරගන්නේ.

Just think that you want to comprehend the truth only. I asked if they are willing and they were. All these unwanted conflicts are due to holding on to the mere labels, this religion, that religion.

ඉතින්, ඔතන ඊට පස්සේ මම ඒගොල්ලන් ගෙන් ඇහුවා ඉතින් එක එක ක්‍රමයන්. මං කිවුවා, දැන් ඔය දුවලා පුතලා, ඔයාලාට කවුරුහරි ගහනවා නම්, මරණවා නම්, හිංගි - හිංසා කරනවා නම් ඔයාලා කැමතිද? ඔයාලාගේ තීරණය මොකද්ද? අවංක තීරණය?

Then I asked them, if they like for someone to hurt them, beat them and kill them. What would be your decision, the honest decision?

"අපි කැමති නෑ!" අත්‍ය කෙනෙකුට ගහනවා නම්, බණිනවා නම්, හිංසා කරනවා නම්, අත්‍යයෝ කැමතිද? මරණවා නම්, අත්‍යයෝ කැමතිද? කැමති වෙයිද? "අත්‍යයෝ කැමති වෙන්නේ නෑ! අපිට තීරණය කරන්න තියෙන්නේ ඒකයි."

They said no, of course. Then I asked them if others would be willing to be hurt, beaten or killed. No the wouldn't. That's what we have to decide.

බුද්ධිමත් තීරණය ඒකයි. තමනුත් කැමති නැති, අනුනුත් කැමති නැති, තමන්ටත් අවැඩ වෙන, අනුන්ටත් අවැඩ වෙන යමක් වේ නම්, එබඳු සිතවිල්ලක් හෝ, ක්‍රියාවක්, කථාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසුද නැද්ද? ඔයගොල්ලන්ගේ තීරණය දෙන්න.

That's the wise decision. Actions that we are not preferred by us and also by the others, actions that are harmful to us and also to the others, such thoughts, such actions and such speech, are they appropriate to be put into practice.

“සුදුසු නෑ! අපිට තේරෙන්නේ ඒකයි” කිවුවා. එහෙනම්, සුවර්ත - දුස්චර්ත කියලා ලෝක සම්මතයක් තියෙනවා නම්, ඕකෙන් කෝකට ඕක වැටෙයිද, කරනවා නම්? **“දුස්චර්තය කියන එකට වැටෙනවා, සුවර්තයට වැටෙන්නේ නෑ”**

They said such aren't appropriate. Then if there is something that is widely accepted as 'morality' and 'immorality', to what would such actions fall on to? They said they would fall on to 'immorality', not 'morality'.

එහෙනම්, අත්හැරිය යුතුයි කියන එකට වැටෙනවාද, කළ යුතුයි කියන එකට වැටෙනවාද? **“අත්හැරිය යුතුයි කියන එකට වැටෙනවා”** දැන් එහෙනම්, ඔය දුවලාගේ, පුතාලාගේ අදහස මොකද්ද?

Then should we abandon them or should we practice them? It should fall on to the abandoning type. I asked them of their view on that.

ආගම් ඔක්කෝම පැත්තකින් තියලා කියන්න, ප්‍රාණඝාතය අත්හැරිය යුතුද නැද්ද? “අත්හැරිය යුතුයි!” උත්තරේ ආවා! මං කිවුවා, මං ඔය දුවලා පුතාලා ගේ ආගම වෙනස් කළාද? නෑ ආගමකට විරුද්ධ දෙයක් මම කිවුවාද? ඒත් නෑ!

Now I asked them if destroying life should be practiced or abandoned. They said that it should be abandoned. I told them that I did not change their religion or utter something that is against their religion.

එහෙනම්, මං කිවුවා දැන් ක්‍රිස්තියානි තේ ඒ පැත්තේ ඉන්නේ, මං කිවුවා, **බයිබලයේ මෙහෙම කියලා තියෙනවා. වැඩිහරියක් ඉන්නේ, වැඩි හරියක් ක්‍රිස්තියානි. “තමාට යමක් කරනවාට තමා කැමතිද, අනුන්ටත් එය කරන්න. තමාට යමක් කරනවාට තමා අකමැතිද, අනුන්ටත් එය නොකරන්න, මේක ව්‍යවස්ථාවේ හරියයි!”** කියලා බයිබලයේ කියලා තියෙනවා.

As I said earlier most of the gathered were Christians, I quoted this from the Bible. “Therefore, whatever you desire for men to do to you, you shall also do to them; for this is the law and the prophets [The Golden Rule - Matthew 7:12].”

දැන් ඔයගොල්ලන්ට, බයිබලයට අනුව දැන් ඕක හරිද? **“හරි!”** දැන් එහෙනම්, ප්‍රාණ ඝාත නොකළ යුතුයි! ආගම වෙනස් කළේ නෑ ආගමට විරුද්ධත් නෑ. මොකද, කියන්නේ? අවංකව පිළිගන්නා.

“Now, according to your Bible is it right? Then we should not destroy life. Nothing to do with changing the religion and there's nothing against the religion. What do you say, agreed?” I asked.

හොර-මැර-වංචා, සුරා-සුදු-දුරාවාර, බොරු-කේලාම්-ඵරුෂ වචන-ප්‍රලාප, ලෝභ-තරහා-මෝඩ කියන ඔක්කෝම ගැන ඔහොම ඇහුවා, **දස අකුසලය ගැනම.**

I inquired the same about all unwholesome deeds; thieving-thuggery-treachery, intoxication-gambling-bad conduct, false speech-slandrous speech-harsh speech-idle speech, covetousness-ill will-wrong view.

අහලා, ඔය තීරණය දීලා මං කිවුවා, දැන් ඉතින් මං ඔයාලා අබෞද්ධ කළෙන් නෑ එහෙම කතාවකට ගියෙන් නෑ. ආගම වෙනස් කළෙන් නෑ. ආගමට විරුද්ධ දෙයක් කිවුවෙන් නෑ. දැන් කෝක හරි, කවුරු හරි කමක් නෑ. මොන ආගමක හරි, දැන් ඔය දැන් තේරුම් ගන්න යමක් ඇති නේ!

I inquired about their decision on all these. I told them I didn't change the religion, said nothing against the religion. Now whatever the faction they were in, I told them that there's some understanding they have gathered.

දැන් ඔය තුළ ජීවත් වෙනවාද? "ඔව්, ජීවත් වෙනවා" හා, එහෙනම් ඒ ටික ඇති, ඔය ටික නවත්තා ගන්න! එහෙනම් හිතාගන්න, ඔයගොල්ලෝ එක්තරා මට්ටමකට සනාථවෙමින් සිටිනවා. ඉතින් ඕකට අපිට කියන්න තියෙන්නේ, **එයාලා එක්තරා මට්ටමකින් බෞද්ධ වුනා!**

I asked them if they'd continue to lead their lives according to the understanding that they have gathered. They said yes and thus I told them that they have to some extent come closer to understanding the truth. In our words we could say, that they have to some extent become Buddhists.

ඔක්කෝම කට්ටිය, මුණු මල් පිපුනා වාගේ පිපුනා ඉන්න කට්ටියගේ, මොකුත් නෑ හරි අහංකාර විදිහට හිටපු මහත්වරු, සෙරෙප්පු - සපත්තු ගලවලා දාලා, ඇවිදිලේලා ලඟ පාත් වෙලා, "අනේ ස්වාමීන්වහන්ස, ඔබවහන්සේ වාගේ කෙනෙක් මෙව්වර කල් එනවා කියලා අපි හිතුවේ නෑ!

Everyone was happy to and folks who were acting to pay no attention with pride came down to me removing their shoes and all. They bowed in front of me and told me that they had not expected receive someone like me.

ඔබවහන්සේ මෙහෙම ධර්මයක් ගැන කියයි කියලා අපි හිතුවෙන් නෑ! අපි එහෙනම් මෙහෙම නෙමෙයි මේ ස්ථානය සකස් කරලා, සරසලා කරන්නේ, ඔබවහන්සේ පිළිගන්නේ මෙහෙම නෙමෙයි.

They told me that, they have not expected to hear such a Dhamma sermon. Had we know we would have prepared the place much better, they told me.

අනේ අපිට අනුකම්පා කරලා, නැවත දවසක් අපේ ආරාධනාව පිළිඅරගෙන වඩින්න, ආරාධනාව පිළිගන්නවාද?" ඔන්න අන්නමට අහපු එක! ඉතින් මෙන්න මේකයි ක්‍රමය. ඉතින් අපි ආයි දන්නේ නැහැ - **ඒ පුද්ගලයා සට්ටනය කරන්නේ නැතුව, සත්‍යය තුළින් සත්‍යයට ගන්න.** ඕකයි කාරණය.

They even invited me to come back and deliver another Dhamma sermon some other time. This was what they had to say in the end. We don't know how to win over the individuals without getting into personal feuds.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ප්‍රශ්නයක් අසයි – ප්‍රශ්නය පැහැදිලි නැත.

A listener: <Asks a question, inaudible>

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ආත්ත, ඒ මත බිත්දේ ඔය විදිහට, සත්‍යය තුළින් ඒවාට පහර ගහලා තෙමෙයි. ගැටෙන්න බෑ ගැටුනොත් මහා භයානකයි, අන්න ඒකයි කියන්නේ, අරගෙන එන්න ඕනේ. එතකොට ලස්සනට ගෙනහැකි.

Waharaka Thero: There, the wrong views were shattered this way. Not by attacking them. If we get in to conflicts that would be dangerous. Without conflicting we can deliver the Dhamma smoothly.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): පුද්ගලයාට නිග්‍රහ කරන්න අවශ්‍යය නැහැ, පාපයටයි නිග්‍රහ කරන්න ඕනේ.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ.

A listener: No need to disgrace the individual, but disgrace the wrongful deed.

Waharaka Thero: That's what I'm saying.

“දේශකයෙක් හැබෑ නම්, පුද්ගල නිග්‍රහ කිරීම නතර කළ යුතුයි!” කියලා දේශනා කරලා ම නියෙනවා. පුද්ගලයා විවේචනය කරන්න බෑ, ප්‍රශ්නයක් අහපුහාම තරහා ගන්න බෑ, වෙන ප්‍රශ්නයකින් වහන්න බෑ.

It has been preached that, a rightful preacher should not be disgracing individuals. When asked a question, should not get annoyed, or should not conceal it with another question.

එතකොට එහෙම කියනවා ධර්ම දේශකයෙක් සතු ගුණ ධර්ම ටිකක්. ඒවා එයා ලඟ තියෙන්න ම ඕනේ! ඒවා නැත්නම් එහෙම එයා ධර්ම දේශකයෙක් වෙන්නේ නෑ නියම විදිහට.

There describes the characteristics of a good preacher. A preacher should possess these. Otherwise he could not be a rightful preacher.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): එතකොට අද සමහර භික්ෂූන් වහන්සේලා ගැන...

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔව්, අන්න ඒකයි කියන්නේ. එතකොට හරි භයානකයි, එතකොට පැහැදීමක් එන්නේ නෑ! එහෙම අහන්න බෑ!

A listener: Then what about some of the modern day preachers.

Waharaka Thero: That's the thing. It's very dangerous. The disciples would not get impressed, that way it is impossible to listen to Dhamma.

(ග්‍රාවක මහතෙක්): කර්ම – කර්ම පථ පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් අසයි –

A listener: Presents a question on kamma (action) and kamma-patha (course of action)

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔව්, දැන් ඒ කියන්නේ මොන මෙහෙමයි. කර්මයක් බල නැඟෙන්න, යම්කිසි **කර්ම පථයක් කියන්නේ, ඒක සම්පූර්ණ බලවත් – පූර්ණ එකක් බවට පත් වුනා** කියන එකයි, පූර්ණ කර්මයක් වුනා.

Waharaka Thero: Yes, it's like this. For an action to be enforceable, it should become a kamma-patha (a course of action), a fully-fledged, complete course of action.

අන්න, කර්මයක් පූර්ණ භාවයට පත් වීමට අවශ්‍ය කරන කාරණා තියෙනවා. දැන් සතෙක් බව දැනගන්න ඕනේ, මරණ වේනනාවක්, යොදන උපක්‍රමයක්, ක්‍රියාත්මක කිරීමක්, සත්ත්වයා ඝාතනයක්.

There are requisites for a kamma to become fully-fledged. With regard to destroying life, for it to become a fully-fledged course of action there has to be; the perception of a living being, an intent of murder, the ways in which the offense may be carried out, the action of carrying it out, and death as a result of it.

ඔය **කාරණා පහ සිද්ධ කරපුහාම කර්ම පථයක් වුනා.** දැන් සතෙකු බව දන්නවා, මරණ වේනනාවක් ආවා, යොදන උපක්‍රමයක් ආවා, ක්‍රියාත්මක කළා, සත්ත්වයා මළේ නෑ!

Once these five factors are met a course of action is complete. We know it's a living being, the intent is there, the method is available, it's carried out, but it never died.

එකක් අඩු වුනා. අන්න, ඒක කර්මයක් බවට පත් වුනා, කර්ම පථයක් වුනේ නෑ! එතකොට, එක්කෝ වේනනාව හරි, එකක් හරි අඩු නම්, එතෙතදී ඕක සිද්ධ වෙන්නේ නෑ!

If one of them is missing, that would become a kamma, not a course of action. One thing, say there's no intent to kill, that won't be a course of action

දැන් සතෙක් කියලා දන්නවා කිවුවාට, සතෙක් නෙමෙයි, රැවටිලා ඉන්නේ, අපි හිතමු දැන්, අපි හිතමු අර රබර් සර්පයෙක් දාලා ඉන්නවා ගෙයි මුල්ලක කවුරුහරි. හොරෙන් දාලා ගියා ළමයෙක් ව රවට්ටන්න.

Now though we thought we knew it's a living being, it happened to be otherwise. Suppose someone has kept some snake made out of rubber to deceive some other.

බැලුවා, බලනකොට පොළඟෙක් ඉන්නවා ගේ ඇතුළේ. ගන්නා හොඳ පොල්ලක් – යකඩ පොල්ලක්, හොඳට ඔලුවට අල්ලලා බලලා උඹ දැන් වොෂ්ප කළා. බලනකොට වොෂ්ප වෙලා තියෙන්නේ රබර් සර්පයා.

Now someone comes in thinking that there's an actual viper inside the house, picks up some iron rod and pounded the head of the viper. But he realizes afterwards, that it had always been an artificial snake.

දැන් සතෙක් බව දැනගෙන එයා හිතුවා සතෙක් කියලා - පොළඟෙක් කියලා. එතකොට, මරණ චේතනාවක් ආවා. උපක්‍රමයන් යෙදුවා, ක්‍රියාත්මක නී කළා. බලනකොට, සත්ත්වයෙක් මැරෙන්න ඉඳලා නෑ!

He knew it's a snake, at least he thought it was some viper. Had the intent to kill. Used some method to kill, but the animal has never been there.

කාරණා තුනක් සිද්ධ වුනා. මරණ චේතනාව, යොදන උපක්‍රමය, උපක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම. කාරණා තුනක් නිවුණා. හැබැයි, ප්‍රාණඝාත කර්මයක් සිද්ධ වුනා, කර්ම පථයක් සිද්ධ වුනේ නෑ! දැන් පථයක් සිද්ධ වෙන්න මේ කාරණා පහ ම සම්පූර්ණ වෙන්න ඕනේ.

Three factors have been met. The intent, method, carrying out, they were there. A kamma of destroying life has been committed. But it didn't amount to a course of action. For that all five should have been met.

හොරකමක් කරනකොට, අත්සතු වස්තුවක් වෙන්න ඕනේ, එතකොට අත්සතු වස්තුවක් ඒක අත්සතු වස්තුවක් වෙන්න ඕනේ, හොර චේතනාව - හොරකම් කරන චේතනාව එන්න ඕනේ, ක්‍රියා - ඒ හොරකම ක්‍රියාවලිය කරන්න ඕනේ, නියෙන වස්තුව නියෙන තැනින් අහකට ගන්න ඕනේ.

When it comes to taking what's not given, five factors are involved: someone else's belongings, the awareness that they are someone else's, the intent of theft, the action of carrying it out, the taking away as a result of it.

කාරණා හතර සිද්ධ කළොත් කර්ම පථය - හොරකම පිළිබඳ කර්ම පථයක් වුනා. චේතනාව විතරක් නිවුණහාම කර්මයක් වෙනවා, කර්ම පථයක් වෙන්නේ නෑ.

If all factors are met, the course of action of theft is complete. The intent alone will not make it a course of action, but an action.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): පන්සිල් පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් අසයි

(ස්වාමීන් වහන්සේ): නෑ, දැන් මෙහෙමයි. ඔය **"පන්සිල්"** කියන වචනය ගත්තහම, ඔතන හරි ගැඹුරක් තියෙනවා.

A listener: A question is asked on five moral precepts (pansil).

Waharaka Thero: When it comes to 'Pansil', we have to see that it has more depth than what we think.

දැන් අද පන්සිල් අදුරන්නෙන් නෑ පංච දුස්චරිත හඳුනන්නෙන් නෑ පස් පවු හඳුනන්නෙන් නෑ පංච ශික්ෂා හඳුනන්නෙන් නෑ සිල් වන හඳුනන්නෙන් නෑ සීලය හඳුනන්නෙන් නෑ! ඔය ඔක්කෝම විග්‍රහ කරගන්න ඕනේ.

Nowadays no one correctly recognizes the five moralities (pan-sil), the five unwholesome deeds (pancha duscharitha), the five sins (pas-pawu), five precepts (pancha-sikshā). Can't distinguish between commitment to abstain from immoral activities (sil-watha) and morality (sīlaya).

දැන් අපිට, මේ සිල් ගැන කතා කරන්නේ කොහොමද අපි? කොතන ඉඳලාද? දැන් පංච දුස්චරිත මොනවාද? සත්තු මරන්නේ නෑ, හොරකම් කරන්නේ නෑ, කාමය වරදවා හැසිරෙන්නේ නෑ, බොරු කියන්නේ නෑ, මත්පැන් බොන්නේ නෑ, පංච දුස්චරිතයෙන් වෙන් වුනා.

How can we talk about morality, what's our stand? When you ask what is the five unwholesome deeds (pancha duscharitha), you'll hear, "Abstain from killing living beings, stealing, sexual misconduct, lying and intoxication".

පස් පවු කියන්නේ? සත්තු මරන්නේ නෑ, හොරකම් කරන්නේ නෑ, කාමය වරදවා හැසිරෙන්නේ නෑ, බොරු කියන්නේ නෑ, මත්පැන් බොන්නේ නෑ, පස් පවු වලින් වැළකුනා. පස් පවු කියන එකට කියන්නෙන් ඔය පහ මයි.

The five sins (pas-pawu), "Abstain from killing living beings, stealing, sexual misconduct, lying and intoxication". The same five.

දැන් පන්සිල් කියන්නේ? සත්තු මැරීමෙන් වැළකීම, හොරකම් කිරීමෙන් වැළකීම, කාමය වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම, බොරු කීමෙන් වැළකීම, මත්පැන් බීමෙන් වැළකීම, පන්සිල්!

How about the five moralities (pan-sil), "Abstain from killing living beings, stealing, sexual misconduct, lying and intoxication".

එතකොට, සිල් වන කියන්නෙන් ඕකයි, සීලය කියන්නෙන් ඕකයි! දැන් අද ඉන්නේ, ඔතන නේ ඉන්නේ, ඔයින් එහාට නෑ! දැන් මේ එකක් නැර විග්‍රහ කරගන්න ඕනේ සිල් තේරුම් ගන්න. සිල් කියන්නේ මොකද්ද තේරුම් ගන්න

The commitment to abstain from immoral activities (sil-watha) and morality (sīlaya) all are these five things. This is our stand. Nothing beyond this. We have to clarify each in order to identify what morality (sīla) is.

“යං සමාදානං නං වනං - සංවරට්ඨේන සීලං” - යම් සමාදානයක් ඇද්ද, ඒක වනකි. සංවරත්වයේ පිහිටීමක් ඇද්ද, එය සීලයකි. එහෙනම්, සීලයයි, වනයි තේරුම් ගන්න ඕනේ. ඔන්න ඉස්සෙල්ලාම අපි දැනගත යුතු දේ. සීලය තේරුම් ගන්න ඕනේ, වන තේරුම් ගන්න ඕනේ.

If we are abstaining from something with effort, that is a commitment. If a kind of discipline is acquired, without having to observe any commitment, that is called sīla or morality. Firstly, we should distinguish between the commitment and actual morality.

“යං සමාදානං නං වනං” – යම් සමාදානයක් ඇද්ද, එය වනකි! ඒක සීලයක් නෙමෙයි. “සංවරටියේන සීලං”, සංවරත්වයේ පිහිටීමක් ඇද්ද, එය සීලයකි. ඔන්න වෙනස තේරුම් ගන්න ඔනේ. දැන් ඕක මං විස්තරයක් කරලා දෙන්නම්.

If we are abstaining from something with effort, that is a commitment. If a kind of discipline is acquired, without having to observe any commitment, that is called sīla or morality. Understand the distinction. I'll clarify in more detail.

යම්කිසි පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණඝාතය වැරදි කියලා, ඒක දුස්චරිතයක් – නොකළ යුත්තක්, අසාධාරණයක් කියලා දැනගෙන ඉන්න පුද්ගලයෙක් ඉන්නවා. හැබැයි, එයා ජීවිතේට “පානානිපාලා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි” කියන වාක්‍යය කියලාත් නෑ.

One person happens to see destroying life as unwholesome and unjust. He has never recited the words, ‘Pānātipātā veramani sikkhāpadam samādiyāmi [I undertake the precept to refrain from destroying living beings]’.

දැන් පසළොස්වක පොහොය දවසක් වුනහම, නැත්නම් අපි වෙසක් පෝයට එහෙම, ඕනේ දඩ මීමෙක් සිල් ගන්නවා! ඕනේ දඩයක්කාරයෙක්, සිල් ගන්න යන අයත් ඉන්නවා. අපි හිතමුකෝ, එදාට යම් කෙනෙක් හිතලා “අද යන්න ඕනේ සිල් ගන්න!”

Then came a full moon poya day, say it’s the Vesak day. Anyone would observe sīla on that day, even a hunter for that matter. Suppose that such a person thought of observing sīla and went to the temple.

හැබැයි, වෙනදාට නම් ඉත්තෑවෙක් එහෙම වලක වැටිලා ඉන්නවා දැකලා අහු වුනොත් එහෙම, භාවෙක් වලක වැටිලා හිටියොත් එහෙම පොඩි කරගෙන මයි යන්නේ! දැන් එදා මොකද කරන්නේ,

On other days, if he sees some animal, say a porcupine or a hare, trapped in a pit, he’d definitely take its life in a heartbeat.

එයා ගිහිල්ලා සිල් වනකි පොරොන්දු වෙලා, “මම උදේ ඉදන් හෙට දවස වෙනකන් හරි, ප්‍රාණඝාත කරන්නේ නෑ මොන හේතුවකට වත්, මැරුවත් ප්‍රාණඝාතයක් කරන්නේ නෑ” කියලා පොරොන්දුවක් වුනා. අන්න සමාදානයක් වුනා!

But today he has pledged to observe a commitment to abstain from such deeds. He has undertaken not to kill any being until tomorrow, even for his life. Made a pledge.

දැන් සමාදානයක් වෙලා එයා මොකද කරන්නේ, හවස් වරුවේ ගෙදර යනවා. නැත්නම් කොහේ හරි යනවා, පන්සලෙන් පන්සලකට යන්න හරි කමක් නෑ යනවා, විවේක නැතකට යන්න. යනකොට බලනකොට, **වලේ ඉන්නවා ඉත්තෑවෙක් වැටිලා, නැත්නම් භාවෙක් වැටිලා ඉන්නවා.**

Now on his way home from the temple in the evening, to get some rest or something, he sees the creature trapped inside a hole,

දැක්කා, ඉතින් වෙනදාට නම් කරන හැටිය දන්නවා. “හප්පා! අද මං ඔය පැත්ත බලන්නෙත් නෑ, අද මට අයිති නෑ, මං සමාදන් වෙච්ච ශික්ෂාවට බාදකයක්, ඒක නිසා මං ඔය පැත්ත වත් බලන්නේ නැතුව අද යනවා” කියලා එයාගේ පාඩුවේ යනවා.

He would tell to himself the much he would had done, if it was some other day. Today he is observing a commitment not to kill. Since seeing the animal is interfering with his observing the precept, he would pass the animal without even looking at it.

දැන් එයාත් සතා මරන්නේ නැතුව ගියා. අර ජීවිතේට “පානාතිපාලා වේරමණි සික්ඛාපදං සමාදියාමි” නොකිවුව කෙනෙක්, “මේ ප්‍රාණඝාතය අසාධාරණයක් – අයුක්තියක්. මං වේදනා විඳිනවා නම්, මං මරණවා නම් කැමති නැතුව වාගේ නමයි අන්තූත්.

Now the other person, who has never recited the words, ‘Pānātipātā veramani sikkhāpadam samādiyāmi [I undertake the precept to refrain from destroying living beings]’. He too wouldn’t kill. He sees that killing the tiny creature is unjust and he thinks empathetically, that the animal too wouldn’t want to feel pain or to be killed, just like himself.

ඒ නිසා ඒක කරන්න වටිනා එකක් නෙමෙයි, ඒක දුස්චරිතයක්, නොකටයුත්තක්” කියලා තීරණය කරගන්න එක්කෙනෙක් හිටියා සිල්පදය සමාදම් වෙලා නැතුව.

So he decides that taking the life of the animal is not worth it, and it is an unwholesome act which should not be carried out. He isn’t observing any precept or anything.

එයාත් ඔතනින් යනවා. එයාටත් ජේතවා අර ඉන්නෑවා හරි, භාවා හරි වලේ වැටිලා ඉන්නවා. දැන් එයාට අර සමාදානයක් මොකුත් තිබුණේ නෑ, නමුත් එයා දඩයම – එයා මරන්නේ නෑ!

He too sees the animal trapped in a hole, even without observing any precept, he goes on, without bothering to kill the animal.

එයා ඔන්නම් ආධාරයක් කරලා, උෞට ගොඩ එන්න මාර්ගයක් හදලා දීලා, එයාත් යන්න යනවා. දැන් අර සමාදානයක් වෙලා, ජීවිතේට “පානාතිපාලා වේරමණි සික්ඛාපදං සමාදියාමි” නොකිවුව කෙනාට සීලයක් තියෙනවා.

If he could, he would help the animal to get out and be on its way. This person who has never recited the words, ‘Pānātipātā veramani sikkhāpadam samādiyāmi [I undertake the precept to refrain from destroying living beings]’, has got in himself a sīla (morality).

අර සිල් සමාදන් වෙලා යන එක්කෙනාට වතක් තිබුණා, සීලයක් නෑ! ඔන්න වෙනස. සමාදානය වතක් මිසක් සීලයක් නෙමෙයි!

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): අද දවසේ එතකොට වනක් ද...

The one who was observing the precepts had a commitment to observe precepts, not morality. This is the difference we need to understand. What we have to observe is only a commitment, not morality.

A listener: So today it's only a commitment.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): මේ රකින්නේ වන! දැන් මේ සීලය නියෙන කෙනාත් වන රකින්න පුලුවන්, සීලය නැති කෙනාත් වන රකින්න පුලුවන්. ඔය සීලයේයි, වනේයි වෙනස පෙන්නන්නයි මං ඕක පෙන්නුවේ.

Waharaka Thero: What is observed here is a commitment. Whoever has got, or hasn't got morality, may observe a commitment. I merely wanted to show the difference between the two.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): එතකොට වන කැඩෙනකොට සීලයත් කැඩීමක් නෙමෙයිද සිද්ධ වෙන්නේ?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): වන කැඩෙනවා! **“බණ්ඩ, විද්ද, සබර, කාල්මාස” කිවුවේ වනට.**

A listener: When the commitment is not observed, does it amount to damaging morality.

Waharaka Thero: A commitment may be broken. It has been mentioned so.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): දැන් එතකොට වන නොපුරා සිල් පුරන්න බෑ කියලා කතාවක් නියෙනවා.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඔවු, වන නොපිරූ - වන පිරීම සීලයට උපනිශ්‍රයයි! දැන් එතකොට **වන පුරන එක සීලයට උපනිශ්‍රය වෙනවා, ආධාර වෙනවා.**

A listener: There's also the view that morality may not be perfected without observing a commitment.

Waharaka Thero: Yes, observing a commitment supports morality.

දැන් මෙහෙම හිතාගම්මුකෝ අපි, මෙහෙම දෙයක්. අපි දැන් හුවි බයිසිකල් පුංචි කාලේ පැදලා නියෙන කෙනෙක් ඉන්නවා. එයා ටිකක්, අවුරුදු 10ක් විතර පදින්නේ නැතුව ඉදලා, එයාට බයිසිකලයක් අහු වුනා. දැන් එයා බයිසිකලේ අරගෙන ටක් ගාලා පදිනකොට, එක රවුමයි යන්නේ.

We'll think of it this way. There's a person who knew how to ride a bicycle as child. He hasn't been riding a bicycle for ten years or so. He comes across a bicycle. He just need one ride.

පෙර හුරුවක් අවිදිල්ලා බයිසිකලේ පැදගෙන යන්න එයාට පුලුවන් වුනා. පුංචි කාලෙම ඉදන් බයිසිකල් පැදපු නැති වයසක මනුස්සයෙක් ඉන්නවා, එක්තරා මැදි වයසට ගිය එක්කෙනෙක්. එයාටත් හම්බ වෙනවා බයිසිකලයක්. දැන් එයාත් අරවගේ පදින්න ගියොත් එහෙම එයාට පුලුවන් ද ඒ වගේ පදින්න?

All the practice he had in the childhood comes right back to him. There also this other person who has never ridden a bicycle in his life. Will he also be able to ride like the other guy?

අර පුංචි කාලේ බයිසිකල් අවුරුදු 10ක් 12ක් 15ක් වෙන්න පැදලා නතර කරපු ළමයෙක්, එයා ඉතින් තරුණ කාලේ ගිහිල්ලා, මැදි වයසට කිට්ටු වෙනකොට එයාට බයිසිකලයක් පදින්න එක දවසක් අහු වුනා කියමු, එතකන් පදින්නේ නැනුව ඉඳලා, එයාට යන්න වුනා ගමනක් බයිසිකලය පැදගෙන.

The person who has been riding bicycles in the early childhood days, with the passage of time, now has become middle aged and he is forced to ride a bicycle now.

දැන් එයාට බයිසිකලයට නැඟලා, එක රවුමක් කරකෝගෙන යනකොටම, හුරුව ආවා! මොකද, එයා අර පුංචි කාලේ කරලා තිබිච්චි හුරුව නිසා එයාට ඒක අමාරුවක් වුනේ නෑ!

Now, after mounting the bicycle, with just one round, his practice came right back and it wasn't really difficult for him to move smoothly.

නමුත්, පොඩි කාලේ ඉඳන් වත් බයිසිකලයට අඩිය තියලා වත් නැති, පය ගහලා වත් නැනුව හිටපු මනුස්සයෙක් ඔය වයසේදී පදින්න ගියොත් එහෙම, මිනිහා වැටෙනවා! දැන් එයාට ආධාරකයක් ඕනේ වෙනවා ඉස්සෙල්ලා.

But the other person, with no prior experience, would never be able to ride the bicycle that way. He's bound to fall down and he needs some training wheels at least.

එයා ආධාරකය ආශ්‍රයෙන් දවස් ගණනක් පැදලා, පැදලා එයාත් බයිසිකලය පදින්න පුරුදු වෙනවා, ඊට පස්සේ එයාටත් පුළුවන්. පැරණි, පැදලා පුරුද්ද තිබිච්චි කෙනාට ඒ ආධාරකය අවශ්‍යය නෑ!

With the training wheels he practices for days and he too would be able to ride expertly like the other person.

මෙන්න මේ වගේ වන - යම්කිසි කාලයකදී ඔය සිල් පිරීමට අවශ්‍යය කරන කටයුතු කරගෙන තිබුණ කෙනෙක්, පෙර සසරෙදී හරි කරලා තිබුණා නම්, ඒ කරපු කෙනාට මේ අත්බැවට ආවාට පස්සේ ආයි සැරයක් වන අවශ්‍යය නෑ සිල් පිරෙන්න.

Likewise, a person who's used to observe a commitment in his previous lives, he wouldn't really need the commitment to acquire morality in this life.

දැන් අපි හිතමුකෝ, ආලවක යක්ෂයාට දැන් නිත්‍ය වශයෙන් ම පංච සීලයක් ලැබුණා නොවැසෝවාන් එලයන් එක්කලා! එයා බණ අහන්න ලැහැස්ති වුනේ මොකක් කියලාද?

Let's consider the Alawake Yakkha who acquired five moral precepts permanently along with him becoming a sotāpanna. What was his initial reaction to the Lord Buddha?

“මං ප්‍රශ්නයක් අහනවා, උත්තර දුන්නේ නැත්නම් පපුව පළනවා, හෘදය පළනවා! කකුල් දෙකෙන් අල්ලලා ගහනවා මේ ගඟෙන් එහා පැත්තට!” එහෙම කියලා ඩී ඉදගත්තේ මේක, ප්‍රශ්නය තෝරා ගන්න.

He actually threatened the Lord Buddha to rip open his heart and take him from his feet and fling him to the other side of the river, if the Lord Buddha couldn't answer his question correctly. He said this before sitting down to listen to what the Lord Buddha had to say.

එතකොට මේ අංගුලිමාල හොරා වෙලා ඉදලා එදා බුදුරජාණන් වහන්සේ ලඟට ගිහිල්ලා, ඇඟිලි මාලය කරේ දාගෙන, කඩුව අතේ තියාගෙනයි, “මහණ හිටු!” “මම හිටලා තියෙන්නේ, ඔබත් නවතින්න!” කියනකොට, එයා කල්පණා කලා,

Āṅgulimāla drew his sword and chased the Lord Buddha with a necklace of human fingers around his neck. Āṅgulimāla screamed at the Buddha to stop. The Buddha told Āṅgulimāla that He, had already stopped and asked Āṅgulimāla to do likewise. This got Āṅgulimāla thinking.

“ඒ මොකද්ද කියන්නේ? යන ගමන් කියනවා මම ඉදලා තියෙන්නේ, ඔබ නවතින්න කියලා. මේ ඉන්න මටයි නවතින්න කියන්නේ! මොකද්ද මේකේ තේරුම?” ඒ වෙලාවෙන් කඩුව අතේ, ඇඟිලි මාලේ කරේ! **දැන් වන සමාදන් වෙනවාද මේ සෝවාන් වුනේ?**

Āṅgulimāla was so struck by these words and started thinking, “while walking, this person claims to have stopped. And on top of it, wants me to stop. What’s the meaning of this?”. Even at that moment the sword is in hand, the necklace of human fingers around his neck. Did he become sotāpanna after observing some commitment?

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): පරමාර්ථ ඇත්ත දැකලා.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ, එතකොට මොකද වුනේ? එදා නොකර තිබුණාට, සසරේදී වඩලා තිබිවිච හුරුව තිබුණා.

A listener: He saw the Paramārtha, "the ultimate meaning".

Waharaka Thero: That’s the thing. Although he may have not practiced any observance in that particular life, he would have done it in earlier lives.

මෙන්න මෙයාට වනේ ප්‍රශ්නයක් ආවේ නෑ. අන්න ඒකයි කියන්නේ, ඒ නිසා එබඳු නැති කෙනා **කවදා හරි වනක් පුරලා තමයි සිල් පුරලා තියෙන්නේ, සිල් පිරීම ආරම්භ කරලා තියෙන්නේ. සිල් පුරන්න ඕනේ නැතට මෝරන්න වන අවශ්‍යයි.**

There came no deficiency of the observance of a commitment to moral precepts. That is the stepping stone of morality. Acquisition of morality doesn't occur at once. One should achieve a certain degree of maturity in observing the commitment to moral precepts to get to that position.

ඉතින් ඒ වන පුරලා අපි තියෙනවාද නැද්ද කියන එක මේ අත්බැවේදී තීරණය කරන්න බෑ! පෙර අත්බැවු වල ඕනේ තරම් ඔය වන පුරලා තියෙන්න පුලුවන්. වන පුරපු කෙනෙකුට, මේ අත්බැවේ සිල් පුරන්න වන නැතුවාට කිසි ප්‍රශ්නයක් නෑ!

We can't decide by looking at this life only, whether such observance of moral commitments have been made or not. To someone who has practiced the same previously, there won't be any limitation when it comes to acquiring morality.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): සිල් නියෝගවන නම් වන අනන්තරයාට කමක් නෑ?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්ත ඒකයි, වන අවශ්‍යය නෑ! වනෙන් නෙමෙයි යන්නේ, ඔවු!

A listener: If you have morality, no need to observe any commitment.

Waharaka Thero: That's the thing. He doesn't have to be governed by a commitment any more.

ඒ නිසා නමයි, **"සීලබ්බත පරාමාසනය"** කියන්නේ සිල් වන පරාමර්ශනය. දැන් ඔබට "අන්ත සිල් වන පරාමර්ශනය" කියලා අපිට අටුවා පෙන්වනවා. ඒ කියන්නේ අන්ත සාසන වලින් බැහැර සිල් වන පරාමර්ශනයයි දැන් මේ නතර කරන්නේ කියලා.

Sīlabbata-parāmāsa [attachment to mere rules and rituals] has been shown as other rules and rituals in the commentaries. Giving a meaning that a sotāpanna stops rules and rituals pertaining to other religious practices.

ඔව්, වන - දැන් **සීලබ්බත පරාමාසනයයි අයිත් වෙන්වේ, සෝවාන් වෙනකොට.** එයා වනකින් නෙමෙයි එයා ඉන්නේ! යමක් වැරදිද, යමක් නොකළයුතුද, ඒක කරන්නේ නෑ!

The commitment to rules and rituals is abandoned when one becomes sotāpanna. He does not operate in a commitment anymore. If something is wrong, and should not be done, he will not commit such act.

ගෝතමී සුත්‍රය කියන සුත්‍රයේ පෙන්වනවා ප්‍රජාපතී ගෝතමීන් වහන්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අහනවා, "ස්වාමීනි, දැනටමත් ඔබවහන්සේ දේශනා නොකරපු දහම් කොටස් දේශනා කළ හැටියට මේ භික්ෂූන් අතර නොයෙක් කථා යනවා, කියවෙනවා.

In the Gothami Sutta it has been shown, Prajāpathi Gothami asking the Lord Buddha, "Lord, even now there are certain teachings not uttered by the Buddha, circulating among the monks.

දැනටමත් මෙහෙම විපරීත කරගන්නවා නම්, මතු මේ පශ්චිම ජනතාව ඔබවහන්සේ දේශනා කරපු එක කොහොම සුද්ධ කරලා ගනීද?" කොහොමද ඒක කරගන්නේ? ඔය ප්‍රශ්නය ඇහුවා.

If such misrepresentations are happening even now, how could the future disciples possibly know the actual utterance of the Buddha?"

"ගෝතමීය, ඒක එව්වර ලොකු දෙයක් නෙමෙයි! **යමක් ඇසුරු කරනකොට, යමක් ක්‍රියාත්මක කරනකොට, යමක් කථා කරනකොට, ක්‍රියා**

කරනකොට, රාගක්ෂය වෙන බව, ද්වේෂ ක්ෂය වෙන බව, මෝහ ක්ෂය වෙන බව, ඒකට හේතු තියෙන බව ජ්‍යෙෂ්ඨා නම්, ඒවා බුද්ධ දේශනා.

The Lord Buddha in reply said, "Gothami, that is not difficult, while associating with certain Dhamma, thinking, speaking and acting in accordance with such Dhamma, should one experience a reduction in rāga, dwesha, moha or sees that's plausible, such are the utterance of the Buddha.

යමක් ක්‍රියාත්මක කරනකොට රාගක්ෂය වෙන්නේ නැත්නම්, ද්වේෂක්ෂය වෙන්නේ නැත්නම්, මෝහක්ෂය වෙන්නේ නැත්නම්, ඒවා බුද්ධ දේශනා නෙමෙයි! මේකෙන් තෝරාගන්න." අන්න තෝරාගන්න ක්‍රමයක් කියලා දන්නා. ඉතින් හරි පහසු ක්‍රමයක් නේ! දැන් ඕක කාටවත් වෙනස් කරන්න පුළුවන් යෑ!

While thinking, speaking and acting in accordance with certain Dhamma, should one experience no reduction in rāga, dwesha, moha, such aren't the utterance of the Buddha. A very convenient method, which no one can distort.

ඉතින්, අපි දැනගන්න ඕනේ, යමක් ක්‍රියාත්මක කරනකොට රාග ක්ෂය වෙනවාද, ද්වේෂ ක්ෂය වෙනවාද, මෝහ ක්ෂය වෙනවාද, වෙනවා නම් බුද්ධ දේශනාව. ලේසියෙන් ම භොයාගන්න තියෙන ක්‍රමයක්. ඔය ක්‍රමයට තෝරා ගන්න ඕනේ. ඒකයි දැනගන්න ක්‍රමය.

Thus, we need to know, while acting in accordance with some doctrine, if that would contribute to the reduction of rāga, dwesha, moha, that is the utterance of the Lord Buddha. We have to choose using this benchmark.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): බුදුන් සරණ ගිහිල්ලා තියෙනවා නම්, ආයි හැමදාම "බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි" කියන්න අවශ්‍යය නෑ?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): නෑ, **ආචර්ජනා කිරීම වැඩිමට හේතු වෙනවා. ආසේවන ප්‍රත්‍යය ලැබෙනවා නේ!** ඔව්, ඒක වැදගත්. ලැබිවිට කෙනා නොකිවුවාට කමක් නෑ.

A listener: If one has actually pursued the Buddha's refuge, there's no need to recite Buddhham saranam gachhāmi [I take refuge in the Buddha].

Waharaka Thero: No, recalling would help in perfecting that. Because if gives the condition of association. That is important. But there is need to recite, had someone has objectively found refuge in the Buddha.

දැන් "බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි" කියන බුදු පිළිසරණයි බුදු සරණයි දෙකම දැනගන්න ඕනේ. දැන් කෙනෙක් මහණ කරනකොට අද වෙනකන් ගේනවා "**මබාරාන්ත සරණාගමනය**" සහ "**නිග්ගහිතාන්ත සරණාගමනය**" කියලා ක්‍රම දෙකක්.

When it comes to "Budhhañ saranañ gachhāmi [I have refuge in the Buddha]", one has to know both, 'Budu-sarana' and 'Budu-pilisarana'.When someone is ordained as a Monk, there are two methods used in taking vows, called makārānta saranāgamanaya and niggahitānta saranāgamanaya.

“බුද්ධම් සරණම් ගච්ඡාමි, ධම්මම් සරණම් ගච්ඡාමි, සංඝම් සරණම් ගච්ඡාමි” කියලා එක ක්‍රමයකට තියෙනවා. ඒක මඛාරාන්ත සරණාගමනය කියලා ඕකට කියන්නේ.

“Budhham saranam gachhāmi [I take refuge in the Buddha], Dhammam saranam gachhāmi [I take refuge in the Dhamma], Sangham saranam gachhāmi [I take refuge in the Sangha]”. This is called “going for the refuges with the ‘am’ ending” (makārānta saranāgamanaya).

“බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” කියලා බිංදුව අගට දාලා ශබ්ද කරලා කියන ක්‍රමයක් තියෙනවා. දැන් ඕකට අටුවා – ටිකා වල පෙන්වන්නේ,

“Budhhañ saranañ gachhāmi [I have refuge in the Buddha], Dhammañ saranañ gachhāmi [I have refuge in the Dhamma], Sanghañ saranañ gachhāmi [I have refuge in the Sangha]”. This is called “going for the refuges with the ‘añ’ ending” (niggahitānta saranāgamanaya).

අර වචනය හරියටම කියවෙන්න ඕනේ හින්දා, එකකින් වැරදුනොත් අනිකෙන් හරි එන හින්දා – හැදෙන හින්දායි ඕක කියන්නේ, සරණාගමනය හරියට පිහිටන්න, වචන වෙනස් කරන්න ඕනේ නෑ! කියන අදහස අරන් තියෙනවා, එහෙම තමයි කියන්නේ.

In the commentaries, it has been said that since the reciting should be complete for the refuge to be effective, these two methods are used, should a person can't pronounce in one method.

නමුත් ඔතන තියෙන්නේ ඔය්ට වඩා හාත්පසින් වෙනස් පැත්තක්. තමා විසින් සරණ යා යුතු බුද්ධ-ධම්ම-සංඝ කියන ත්‍රිවිධ රත්නයක් තියෙනවා. තමා විසින් ගොඩනඟාගත යුතුයි ඒක.

But objectively the intention is totally different. There is a Triple Gem that one needs to seek refuge in called Buddha-Dhamma-Sangha. This is referred to as the ‘sarana’ in Sinhala, which closely means the helping hand (Budu-sarana – helping hand of the Buddha).

“පිළිසරණ” කරගත යුතු කොටසක් තියෙනවා. දැන් **චතුරාර්යය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධ කරගැනීම තමා විසින් ගොඩනඟා ගත යුතුයි!** අන්න, **“බුද්ධම් සරණම් ගච්ඡාමි”** කියලා මඛාරාන්තයෙන් පෙන්නුවේ මම – මම විසින් කරගත යුතු වැඩපිළිවෙල.

There's also the ‘pilisarana’ which closely means course of action which one needs to follow to be helped. Now, the understanding of the four noble truths, one should develop within himself. “Budhham saranam gachhāmi [I take refuge in the Buddha]”. This is the “going for the refuges with the ‘am’ ending” (makārānta saranāgamanaya).

(Pili-ganima in Sinhala means acceptance. Pili-sarana means acceptance of the helping hand).

චතුරාර්යය සත්‍යය අවබෝධ කරගන්න මා විසින් යථා ධර්මය දරාගෙන ප්‍රගුණ කරගත යුතුයි! **“ධම්මම් සරණම් ගච්ඡාමි”** –

I would understand the four noble truths, embrace such Dhamma, and perfect it. That way, I'd take refuge in the Dhamma, "Dhammam saranam gachhāmi".

චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කරගන්න ඒ ධර්මය දැනගෙන, ධර්මානුකූලව හැසිරෙන වැඩපිළිවෙලට මා විසින් බැසිය යුතුයි! "සංඝම් සරණම් ගච්ඡාමි" - අන්න මා විසින් කළ යුතු වැඩපිළිවෙල.

After knowing the Dhamma, I'm going to act in accordance with such Dhamma. Sangham saranam gachhāmi [I take refuge in the Sangha]. This is the course of action I should put into practice.

මෙන්න මේකට කිවුවා, "අත්ථ දීපා විහරථ, අත්ථ සරණා - අනඤ්ඤ සරණා!" කිවුවේ ඔන්න ඔකටයි. නමාට නමා දීපයක් කරගෙන වාසය කරන්න, අන්‍ය සරණක් යන්න එපා! "අත්ථාහි අත්ථනෝ නාථෝ - කෝහි නාථෝ පරෝසියා" ආදී වගයෙන් පෙන්නුවෙන් ඔන්න ඔතනයි.

The same thing has been told in, "Attadīpā viharatha, attasaraṇā, anaññasaraṇā" [Be islands unto yourselves, refuges unto yourselves, seeking no external refuge]. "Attā hi attanō nāthō kō hi nāthō parō siyā" [One is one's own refuge, how can another be a refuge to one?].

ඔය මබාරාන්ත කරලා පෙන්නන්නේ ඔන්න ඔක. හැබැයි ඔක කරගැනීමට ආධාරකයක් ඕනේ. අන්න ඒ ආධාරකය නමයි "බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි" කියලා ගන්නේ, "පිළිසරණක්"!

This makārānta saranāgamanaya means this. To effect this, one needs a support. That support is referred to in "Budhhañ saranañ gachhāmi [I have refuge in Buddha]".

බුදු සරණයි, බුදු පිළිසරණයි දෙකක්. බුදු පිළිසරණ තුළින් ඉඳලා, බුදු සරණ ලබා ගන්න ඕනේ. අපිට අවශ්‍යය බුදු සරණ, පිළිසරණ ආධාරකය! අර, වන සීලයට ආධාරකයි කිවුවා වගේ.

As you can see now, 'Budu-sarana' and 'Budu-piliarana' are two different things. We have to use 'Budu-piliarana' to obtain 'Budu-sarana'. We need 'Budu-sarana'. 'Budu-piliarana' supports us to obtain the 'Budu-sarana'.

දැන් අපි දකින්න ඕනේ මොනවාද එහෙනම් "පන්සිල්" කියන්නේ? අන්න "පංච දුශ්චරිතය" කියන්නේ, බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහල වෙන්න ඉස්සෙල්ලා රජවරු පනවපු නීතියක් තිබුණා, රාජ ධර්මයක්

Now we have to identify clearly what "Pansil" is. The five unwholesome deeds (pancha-duscharitha) has been there as a law enacted by the kings, even before the times of the Lord Buddha.

"සතුන් මරන්න එපා, හොරකම් කරන්න එපා, කාම මිත්‍යාවාරය කරන්න එපා, බොරු කියන්න එපා, මත්පැන් බොන්න එපා! මේවා මේ සමාජය දූෂණය කරන දූෂිත සිරිත්. ශිෂ්ඨ සමාජයක් මේවා නොකළ යුතුයි!" කියලා,

"Abstain from killing living beings, stealing, sexual misconduct, lying and intoxication". These are unscrupulous deeds which are corrupting the society.

කිසිම ආගම් භේදයක් නැතුව සියල්ලන්ටම රාජ නීතියක් පැනවුවා. මෙන්න මේ **රාජ නීතිය - පංච දුෂ්චරිතයෙන් වැළකීම** පරම්පරානුගතව කරගෙන ආවා, ශිෂ්ට සමාජය. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේක හොඳ වැඩක් කියලා අනුමත කළා. මෙන්න මේක පංච දුෂ්චරිතයෙන් වැළකීම. ඔන්න පංච දුෂ්චරිතය!

These rules were imposed on everybody irrespective of their religion. This rule was followed through generations, in order to maintain the law and order of the society. The Lord Buddha commended and upheld it. This is the abstaining from the five unwholesome deeds. These are five unwholesome deeds.

"පන්සිල්" කියනවා. "කිං සීලං" - සීලය නම් කුමක්ද? **"පහාන සීලං, චේරමණී සීලං, චේතනා සීලං, සංවර සීලං, අවිතික්කම සීලං"** - අන්න සිල් පහ! පහාන සීල, චේරමණී සීල, චේතනා සීල, සංවර සීල, අවිතික්කම සීල, ඔන්න පන්සිල්!

There also the term "Pansil". What is 'sila (morality)'? Pahāna sīlañ, weramani sīlañ, cetana sīlañ, sañwara sīlañ, avitikkama sīlañ. These are the five moral precepts (pansil).

දැන් අපි හිතමුකෝ මෙහෙම දෙයක්. අතිවිච නම්, දුක්ඛ නම්, අනත්ථ නම්, මේ ධර්මය තේරුම් ගන්න කෙනෙක් බණ අහලා, "මේ ලෝකේ හරයක් නෑ - නිස්සාර ලෝකයක් මේ, නියම වටිනාකමක් නෑ අපි මේ ලොකුවට වටිනවා කියලා හිතාගෙන හිටියාට. මොනවාද මේ ලෝකේ වටිනා දේ?

Let's think this way. Someone who has listened to Dhamma, having understood the anicca dukka, anatta of all things, comes to realize the futility of our pursuit of worldly pleasures. What in this world is actually worth pursuing?

මේ ධර්මය තුළින් මට අවබෝධ වුනා මේ ලෝකේ හරයක් ඇති වටිනා දෙයක් නෑ, මේ ලෝකයා ලොකුවට වටිනවා කියලා, උඩ පැන-පැන අල්ලාගෙන, පොර කකා දැඟලුවාට!" මෙන්න මේ හැඟීම යම්කිසි කෙනෙක් ගේ යථාර්ථවත් හැඟීම කෙනෙකුට ආවා නම්,

I gained this insight through Dhamma. The world hasn't really got anything of use. Although these worldly beings make a scene, fighting over worldly things which to their eyes are of immense value.

ඉතින් මේ ලෝකයා, "මං මොකටද ප්‍රාණඝාත කරලා, සත්ත්ව හිංසා කරලා, අවැඩ - අසාධාරණ කරලා මොනවා ලබා ගන්නද? මේ හරය මොකද්ද මේ ලෝකේ මට තියෙන්නේ, එහෙම කරලා - අසාධාරණයක් කරලා ගන්න?

Nothing is worth killing, nothing is worth stealing form others. Nothing's worth harming others, committing unjust, wrong doings. What's so worth doing all these?

මට ඒ තරම් අයුක්තියක්, අසාධාරණයක් කරලා, කඩා-වඩා ගෙන ලොකු වෙන්න, අල්ලාගන්න **හරයක් මට මේ ලෝකේ නෑ! ඒක හින්දායි මං ප්‍රාණඝාත කරන්නේ නැත්තේ!**

I don't see anything of essence which warrants unleashing such unfair, ruthless upon the living beings. That's why I won't kill any living being.

මට හොර-මැර-වංචා කරලා, මේ ලෝකේ අනිකාට කපටි කමින් රවට්ටලා, අනිකාගෙන් කඩා-වඩාගෙන, මගේ - මේ මගේ කියලා ගොඩගහගන්න, මම කියලා ගොඩ ගහගන්න වටිනා දෙයක් මට නෑ මේ ලෝකේ!

I don't want to accumulate wealth through thieving, thuggery and treachery. I don't see anything of essence which warrants that.

හරයක් නැති ලෝකේ, ඒවගේ දෙයක් කරලා ගන්නේ මොකටද මං? මට වැඩක් නෑ හොර-මැර-වංචා කරලා. සුරා-සුදු-දුරාවාර ආදී වැඩ වලින් මේ ලෝකේ මේ ප්‍රිය ආස්වාදයන් පස්සේ, නිස්සාර ආස්වාදයන් පස්සේ, නැත්නම් ලෝකයාට අවැඩක් වන, මටත් අවැඩක් වන ආස්වාදයන් පස්සේ මං මොකට යන්නද?

What should I gain in the end by committing such deeds? I see no use of thieving, thuggery and treachery. Why should I be pursuing the seemingly delightful pleasures that are in fact harmful to myself as well as others, through intoxication, gambling and bad conduct.

එහෙම හරයක්, මොන ආස්වාදයක් පස්සේ, වටිනා දෙයක් පස්සේ ගිහිල්ලාද මං ඒ ආස්වාද හොයන්නේ? **මේ නිස්සාර ලෝකේ මට ඔය වගේ ආස්වාද හොය-හොයා අසාධාරණකම් කරන්න වටිනාකමක් නෑ! ඒ හින්දා මට සුරා-සුදු-දුරාවාර කරන්න ඕනේකමක් නෑ.**

How am I ever going to gain something meaningful, pursuing the pleasures? I don't want to cause injustice to any living being, in my attempts to gain pleasures from this insignificant world. It isn't worth it. Thus I take no part in intoxication, gambling and bad conduct.

බොරු කියලා මං මොකටද අනික් අය රවට්ටන්නේ? මට මොනවා ලබාගන්නද? මට ඒ ලාභ-කීර්ති-ප්‍රශංසා වලින් වැඩක් නෑ හරයක් නැති ඒවායි. එහෙනම්, මට අනුන් **බොරු කියලා රවට්ටන්න ඕනේ නෑ!**

Why should I be lying to trick others? What am I going to gain? The money, fame, grades, and praise I'm going to get, mean nothing to me. So I won't be lying to trick others.

ඒක මහා අසාධාරණයක්. කේලාම් කියලා මං අනුන් බිදවන්නේ මොකටද? මං මොනවා ලබා ගන්නද? මේ අනාථ වෙලා ඉන්නවා මදිවාට ද මේ ලෝකයා නවත් අමාරුවේ දමන්නේ, රිදවන්නේ?

That's great injustice. I don't want to tell tales with the intention of making bad blood between individuals. These living beings are already afflicted. I should mean them more harm than what they are already enduring.

මට නම් ඒ **කේලාම් කියලා, අනුන් බිදවලා, හිත රිදවලා වැඩක් නෑ.** මං ඒ හින්දායි කේලම් කියන්නේ නැත්තේ! ඵරුෂ වචන, සැඩ බවට පත් කරලා මොකටද මේ ලෝක සන්නිවයාට වැටිලා ඉන්න අමාරුව මදිවාටද,

I don't want to go around telling tales, spreading bad blood and despair. That's why I don't indulge in false and slanderous speech. Why should I be using harsh words to provoke the worldly beings, aren't they disheartened enough?

ලෝක සත්ත්වයා තේරුම් ගන්න බැරුව දැවි-දැවී, නැවි-නැවී ඉන්නවා මදිවාටද නවත් සැඩ බවට පත් කරන්නේ? මොනවා කරගන්නද? මොන ලාභයක් ලබා ගන්නද? මට එහෙම ගන්න ලාභයක් නෑ! මං ඒකෙන් සැඩ බවට පත් කරන්නේ නෑ.

The worldly beings are in torment, antagonized and gripped by remorse. Isn't that enough? To gain what profit, I don't see a worthy profit that warrants me doing so.

එහෙනම්, **එරුෂ වචන භාවිතා කරන්නේ නෑ!** මේ ප්‍රලාප කිය-කියා ලෝකයේ රජ්‍යයාද කරන්නේ මොන තරම් මූලාවක් ද? ලෝකයා මූලාවට පත් වෙලා තව-තවත් මේ මං මූලාවට වැටෙනවා. එහෙම මූලාවට වැඩ කරන වැඩපිළිවෙලක් මට මොකටද? මට වැඩක් නෑ ඒක. **මං ප්‍රලාප කියන්නේත් නෑ.**

Thus I don't utter harsh words to others. What delusion is it roam around indulged in idle chatter? The worldly being are going further in to their delusion. I won't be facilitating that. I need no part of such thing. Thus I don't speak idly.

මං මොකට ලෝභකම් කරන්නද? මොනවා අල්ලාගන්නද? මොනවාද අල්ලාගෙන නියාගන්න පුලුවන්? මේ හරයක් නැති නිස්සාර ලෝකේ මට ලෝභ කම් කරන්න දෙයක් නෑ!

Why should I be coveting? To hold on to what? What can I ever hold, which will be to my liking? So I see no use of covetousness in this petty world of no essence.

මං මොකට තරභා වෙලා ඉන්නද? මොනවා මගෙන් ගන්නටද? මට මගේ කියලා අල්ලාගන්න දේකුත් නැත්නම්, මට තරභා වෙලා ඉන්න දේකුත් නෑ! මං මොකට මේ මෝඩ වැඩ කරන්නද? **මට ඔය මෝඩකම් කරන්න වැඩක් නෑ!**

Why should remain angry? For taking what from me? If there's nothing worth holding on to, I see no reason to foster ill will within me. Why should I be unwise? I won't be doing anything unwise.

එහෙනම්, දස අකුසලය පිළිබඳවම යම්කිසි පුද්ගලයකුට ඔය අදහසින් අදහස ආවා නම්, ඔන්න ඔය පුද්ගලයාට සතර අපා ගත වීමට යම් හේතුකාරක නිබ්‍රතා වූ යම් පාප චේතනාවක් තිබුණා නම්, ඔය චේතනාව බිඳිලා යනවා.

Had there been an intention (cetanā) to commit any of the ten unwholesome deeds, that would have resulted in an unfortunate birth in the hell realms, such intentions become shattered.

යම්කිසි සිතිවිලි - ක්‍රියා - වදන් මුල් කරගෙන යම් පාපයක් ඔහු කළා නම් ඉස්සර, දැන් මේ හරයක් නැති, නිස්සාර ලෝකේ මේවා කරලා වැඩක් නෑ කියන්නාවූ අදහස එනවාත් එක්කලා ඔහු අතින් පහ වෙලා යනවා සතර අපාගත වෙන්න හිතෙන්නා වූ සිතිවිලි - ක්‍රියා - වදන් වල බලය.

Now since he has seen the non-essence of the world, had there been any sin that he committed from his mind, body and speech, the influence of those becomes curtailed.

මෙන්න **“සංවරටියේන සීලං”** කියන සීල කොටසක් ආවා, **“පහාන සීල”** කිවුවා මේකට.

(ග්‍රාවක මහතෙක්): ප්‍රශ්නයක් අසයි – ප්‍රශ්නය පැහැදිලි නැත,

This is the “sañwarattena sīlañ”, the morality resulting in a kind of discipline to the mind, word and body. We call this “Pahāna sīla” [Pahāna means forsaken in Sinhala].

A listener: <inaudible>

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඉවරයි! ඔන්න ඕකයි සිද්ධ වුනේ. ඉතින් එතකොට ඒ තිබිච්චා එකක් වත් නෑ! සතර අපාගත වීමට හේතු වන යම්කිසි ආකාරයක් තියෙනවා නම්, ඒක පහ වෙලා ගියා, පහ වෙලා ගියා මයි!

Waharaka Thero: It’s over. This is what happened. Whatever that was there is no more. Had there been anything that would have caused an unfortunate birth in hell realms, those comes to pass for good.

ආයි එන්න හේතුවක් නෑ ඒක, බණ්ඩ වෙන්නත් නෑ, ජීව වෙන්නත් නෑ, සබර වෙන්නත් නෑ, කාල්මාස වෙන්නත් එකක් ඒකේ නෑ! අන්න ඒකයි, ගැලවුනාම සුවයි. අන්න නිදහස් සුවය. ඔන්න ඔය සුවය තමයි එන්නේ.

It won’t return. There’s no cause for that. This sīla or morality will not be impaired. Thus it feels peaceful. Peace from the freedom. This is the ‘sukha’ (happiness) that is experienced.

“සුඛං ගඛිඛං ගණ්හන්තං – තිවිධං සමාධිං පරිපුරෙන්නි” – සුඛය ගැබ් ගත් කල්හි ත්‍රිවිධ සමාධියම පිරෙනවා. ක්ෂණික සමාධියෙන්, උපචාර සමාධියෙන් අර්පණා සමාධි! ක්ෂණික සහ උපචාර, අර්පණා කියන සමාධි තුන ම ලැබෙනවා මේ සුඛයට.

“Sukhañ gabbañ ganhattañ – thiwidañ samadhiñ paripurenti” [When the sukha (happiness) is impregnated, the three fold Samadhi is fulfilled]. Parikamma/ kshanika samadhi – preliminary/ instantaneous concentration; upacara samadhi – access concentration; appana samadhi – fixed concentration. All three types of Samadhi are acquired from this sukha (happiness).

මෙන්න මේක තමයි තමාගේ සීල ගුණය සිහිකරන්න කිවුවේ. අන්න, සීලය ලැබිලා එපැයි සිහි කරන්න! වන සිහි කරලා හරියන්නේ නෑ, වනේ ඔය පැහැදීම නෑ. අන්න ඒක තමයි අද ධ්‍යාන ලබන්න බැරුව තියෙන්නේ.

This is why it has been told to recollect one’s morality. For that one should have acquired that in the first place. Recollecting the observance of any commitment won’t suffice. The observance of a commitment does not give the same conviction. That is why it’s been so difficult to attain ‘jhāna’ these days.

මේ සීල ගුණය ගන්න අවශ්‍යය කරන අනිච්ච – දුක්ඛ – අනත්ථ වැනැස්සුවා ඉස්සෙල්ලාම, ධර්මය වහලා දැමීමා. ඒ නිසා ලෝකය නිස්සාරයි කියලා වටහාගැනීමේ හරය පුද්ගලයාට නැතුව ගියා, ඒ ආව යථාවබෝධය නැතුව ගියා. **යථාවබෝධය නැති නිසා මේ සීලයේ පිහිටන්නේ නැතුව ගියා.**

First they concealed the anicca, dhukka, anatta. They concealed the Dhamma, which triggered the acquisition of this morality. So the individuals were unable to understand the futility of the world. Thus they could not understand the true nature of things, which in turn resulted in the inability to foster morality within one's self.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ස්වාමීන්වහන්ස, මෙහෙම දෙයක් තියෙනවා. දැන් මේ තරම් කාලයක් කරපු ආනාපානසනිය තියෙනවානේ, ඒක ඇත්තටම කල් හුළඟ ඇවිල්ලා මේ මෙනත වදින තැන සිහි කරනවා.

A listener: Venerable Sir, there's this thing. There's the Ānāpānasati that we have been perfecting all this time. We were focusing on where the breath was felt.

නමුත් ඒක එන්නේ නෑ, මොකද අපිට මනස නියාගෙන ඉන්න හැදුවාට නියාගෙන ඉන්න බෑ, අපේ රාග-ද්වේෂ තියෙනවා නේ. හැබැයි, මෝහ නම් මේ භාවනාවට එන්නේ නෑ!

But it won't work, because although we would try to keep our minds focused, since we rāga-dwesa. Moha of course won't interfere.

එතකොට ස්වාමීන්වහන්ස, දැන් අපිට රාග – ද්වේෂ තියෙනවා. ඉතින් මේ රාග – ද්වේෂ ටික නැති කරන්න මෙහි භාවනාවයි, පිළිකුල් භාවනාවයි කරලා ඉස්සෙල්ලා, සතර කමටහන් සහිත ආනාපානසනිය තියෙනවා නේ,

Thus Venerable Sir, since we have rāga-dwesa and to get rid of them we have been practicing Metta meditation and reflection on repulsiveness (pilikul bhavanā), the Ānāpānasati with four fold recollections.

එතකොට බුද්ධානුස්සනිය වඩනකොට පොඩ්ඩක් තේරෙනවා දැන් අපිට ප්‍රීතියක් දැනෙන්න කරන්න ඕනේ. ඊට පස්සේ මෙහි භාවනාව කරාට පස්සේ කියනවා, ද්වේෂ ගනි යම්කිසි මට්ටමකට යටපත් වෙනවා...

As part of it, when we are recollecting the sublime qualities of the Buddha (Buddha-anussati), we experience a bit of rapture (pīti) and then when we do Metta meditation our aversion gets suppressed to a certain level...

(ස්වාමීන් වහන්සේ): දැන් ඔවු, මේ ක්‍රමය තමයි තිබුණේ අත්‍ය යෝගීන්ගේ, සම්මත ක්‍රමය!

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): දැන් එහෙම කරලා, අපි කරා! ඇත්තටම කියනවා නම් දවස් 14ක් කරපුහාම, ඇත්තටම ඔය ගිහිල්ලා අර සමාධි නිමිත්ත ආලෝකයක් දක්වා ගියා,

Waharaka Thero: Yes, this method was followed by the Yogin in the other ascetic practices.

A listener: We did that; in fact, we have been doing it at a stretch for 14 days until the object of meditation transforming in to light.

ඔය කියන අපේ පංචේන්ද්‍රියන්ගෙන් අරමුණු ගන්නේ නැති අවස්ථාවක් ඇවිල්ලා, පාවෙනවා වගේ වෙලා, සුවදවල් - ගදවල් දැනිලා, මල් පිපිලා - පරවෙලා, ඔය ඔක්කෝම වෙලා, වෙලා, වෙලා, සමහර විට "අපි" නැහැ මං හිතන්නේ ඒ වෙලාවට.

There came moment, where no stimulus was entering through the five senses. Felt like floating around, good and bad smells were sensed, flowers were blooming and withering away. Everything happened and felt like we were not present in those moments.

එතකොට ආසින් අර සිහිය දියුණු කරලා, දියුණු කරලා, දියුණු කරලා ගිහිල්ලා, අවසානයේ ලා නිල් පාට, ධ්‍යාන ආලෝකය කියලා තමයි අපි හිතාගන්නේ, එතකොට මොකක් හරි ආලෝකයක් දැක්කා.

When the focus was perfected even more, finally came light blue light, we were thinking that were to be the light of the jhānas. There came some light.

දැන් අපි හිතමු ටෝව් එකක් ගහනවා, පොඩියට එන ආලෝකය වැඩි වෙව් - වැඩි වෙව් ඇවිල්ලා, දැන් නිල්පාට මේක තියෙනවා, දැන් තලයක් වගේ ආවා. අන්න ඒ මට්ටමට ආවා දවස් 7ක් නැත්නම් 8කින්. එතකොට දැන් ඒ දැක්කේ මොකද්ද?

Suppose we focus the torch light, initially its diffused but it gets concentrated and grows in to this blue light. There came some sort of a flat ground. This came after seven or eight days. What was this?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): දැන් ඒක තමයි කියන්නේ, සම්මත ක්‍රමයක් තියෙනවා, ලෝක සම්මතයේ. **බුදුරජාණන් වහන්සේ පහල වෙන්න ඉස්සෙල්ලාත් ඔය සම්මතය තිබුණා.**

Waharaka Thero: This is the thing. There has been the widely accepted method in practice even before the times of the Lord Buddha.

ඔය මෙමන්ත්‍රී භාවනාවයි, ඔය කියන පිළිකුල් භාවනාවයි, ඔය දෙක ඇසුරු කරලා තමයි ඇලීමයි, ගැටීමයි දෙකට නාවකාලික ප්‍රතිකර්ම කරගන්නේ.

This reflection on metta and repulsiveness, would inhibit the attraction and repulsion only temporarily.

එතකොට, දැන් අපි ඔය එකක් වත් ගන්නේ නැතුව, මුල යහපත් - මැද යහපත් - අග යහපත් - අර්ථ සහිත - ව්‍යංජන සහිත - සර්වාකාරයෙන් පරිපූර්ණ - සාසන බ්‍රහ්මචරියාවයි මේ ගන්නේ. අන්න ඒක තමයි, අනිච්ච - දුක්ඛ - අනත්ථ කියන ත්‍රිලක්ෂණය තුළින් ලෝකයේ යථාර්තය දැකීම.

But what we are employing here is the sublime conduct which is perfectly wholesome and precise, right from the beginning to the end. That is to see the actual state of the world though anicca, dukkha, anatta.

දැන් ඔතන දැකලා, "ලෝකයේ හරයක් නෑ!" කියලා දැනගන්නහාම ඔහු අර "පිළිකුල් භාවනාව" කියලා කරන්න කියලා නිස්සාරයි කියලා වටහාගන්න එක දැන් නිකන් ම ලැබිලා!

If one has reflected upon the anicca dukka, anatta of the world, he doesn't need the reflection of repulsiveness to see the futility of the worldly things. That would have emerged readily.

(සුවක මහතෙක්): ඔවු, ඒක නමයි, දැන් අරක කරන් ගියාට මේක පැළැස්තරයක් වගේ.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ, දැන් මේක නියම පිළිතුර! ඔවු, දැන් ඔක නමයි සම්මත ක්‍රමය.

A listener: Yes, that practice is kind of a makeshift solution.

Waharaka Thero: Yes, this is the objectively correct answer. That's merely the widely accepted, subjective method.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): අර විද්‍යාඥයෙක් බටයක් තුළින් දකින දේ වගේ නමයි.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒ වගේ. එතනින් දැක්කේ මොකද්ද? ඒගොල්ලෝ දැක්කා මේ ලෝක සම්මත ක්‍රමයක් තුළින් ගොඩනඟලා තියෙන දහම් රටාවක්.

A listener: Like what a scientist see through a tube.

Waharaka Thero: Like that only. What have they seen? That is a practicing method made form widely accepted phenomena.

ඔය රටාව හරි, ලෞකික වන්නා වූ භාවනාවකින් බඹ ලොව උපදින්න, කසින භාවනාවක්. අන්න ඒකයි කියන්නේ, ඉතින් එහෙම ක්‍රමයක් තියෙනවා. ඒකයි, නෑ කියන්නේ නෑ. ඒක ලෞකිකයි! අබුද්ධෝත්පාද කාලයේත් තිබුණා.

That mundane method is fine for a birth in the Brahma world, a form of a kasina bhāvanā. That's the thing. This method has been in widespread use, even before the times of the Lord Buddha. But it is mundane, not transcendental.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ඉතින් ඒ කියන්නේ, එහෙම ගිහිල්ලා ඊලඟට විදර්ශනාවට හැරෙන්න පුළුවන් කියලා නමයි කියන්නේ, ධාතු මනසිකාර භාවනා හරහා....

A listener: They are saying through the tranquility gained, it is easier to turn the mind in to Vidarshana meditation (insight meditation/ contemplative meditation).

(ස්වාමීන් වහන්සේ): ඉතින් එහෙම ක්‍රමයක් පෙන්වලා තියෙනවා. දැන් අපි හිතමු මෙන්න මෙහෙම දෙයක්, අපි දැන් ඔතනින් ගිහිල්ලා අන්නිමට බලනකොට, **වැඩුව සමාධිය මුල ඉදන් ම ලෞකික එකක් නම්, ඔහුට වැඩිලා තියෙන්නේ ලෞකික සමාධියක්.**

Waharaka Thero: There is this method alright. We'll think this way. If the Samadhi that has been perfected a mundane one, right from the start, the Samadhi acquired would be mundane.

දැන් මෙහෙම දෙයක් බලන්නකෝ. මහා බ්‍රහ්ම - බක බ්‍රහ්මයාට එක අවස්ථාවක හිතුවාලු, "මේ ලෝකය මැවුවේ මම, මේ ලෝකයේ ඉන්න පිරිස මැවුවේ මම, මම නමයි මේ ලෝකෙට පියා!"

The Mahā-brahman or the Baka-brahman, once had this thought in which he was convinced to have created the world, and that he is the father of all beings he created.

මෙන්න මේ අදහස එන වෙලාවක බුදුරජාණන් වහන්සේ, ඒ බක බ්‍රහ්මයා ගේ චිත්ත පරිවිතර්කය බුදුරජාණන් වහන්සේ බුද්ධ ඥාණයෙන් දැක්කා. "දික් කළ අතක් වක් කළ සැණින්" බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙතනින් චූත වෙලා, මෙතනින් ගිහිල්ලා, අතූරුදහන් වෙලා, බඹ ලොව පෙනී සිටියා.

The Buddha after seeing his misconception, went to his abode to remove his illusion. The Lord Buddha disappeared from the human world and appeared in the Brahma world, within the time, a person could flex his extended arm.

ඒ එනවා දැකලා බක බ්‍රහ්මයා "මගේ පුත්‍රයා, බොහෝම හොඳයි, කාලෙකට පස්සේ මට බොහෝම පැහැපත් පුත්‍රයෙක් හම්බ වුනා" කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ස්වභාවයට පැහැදිලා, තමන්ගේ පුතෙක් කියලා හිතාගෙන අර දෘෂ්ඨියෙන් ම කපා කළා.

Baka Brahma saw the Lord Buddha coming in from a distance and was glad to see such a fine looking son coming to see him. He wrongfully took the Lord Buddha to be one of his creation as well.

කතා කරලා, "මම නමයි මේකේ පියා, මං නමයි ඔබත් මැවුවේ, ඔබත් මගේ!" මෙහෙම කියනකොට බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔය කාරණය අමුලික බොරුවක් බව, යථාර්තයෙන් පෙනවලා දීලා ධර්ම දේශනාවක් කළා.

He told the Lord Buddha, that he is the father of all things, including the Lord Buddha. The Lord Buddha preached him of the truth and the utter mistakenness of his view.

"මෙව්වර කල් ආපු එක පුතෙක් වත් මට ඔහොම කපා කළේ නෑ. මෙයා හිතුවක්කාරයි නේ, මෙව්වර හැඩ-වැඩ, මෙව්වර ශාන්ත පුද්ගලයා ඇයි මෙහෙම වෙන්නේ?" ඔය ආදී වශයෙන් ප්‍රශ්න මතු කරා.

The Brahma was disheartened to hear this and told that none of his sons ever talked this way and wondered why such a fine looking, composed person would be stubborn this way.

අන්තිමට, බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්ම දේශනා කළා නොයෙක් ආකාරයෙන් පෙන්වලා දීලා, ඒ බක බ්‍රහ්මයාගේ නියෙන මාන්තය සම්පූර්ණ බිත්දා. ඔහුගේ ඇත්ත වශයෙන් ම ඔහු මේ සසර ගමන් කරන පුද්ගලයෙක් බව හේතු සාධක ඇතුව ඔප්පු කරලා දුන්නා.

Finally, the Lord Buddha preached him in different ways, shattering his conceit, convinced him that he too is a being travelling in this samsāric journey far from safety.

දැන් මේ වෙලාවේදී, බක බ්‍රහ්මයා, මෙව්වර මේ ධ්‍යාන ලබලා නේ එතෙක්ට ගියේ, ධ්‍යාන ලාභියෙක් වෙලා, එලයන් ලබාගෙන ඉන්න එක්කෙනෙක්, බ්‍රහ්ම එලයන් ලබලා නේ ඉන්නේ.

At that moment, the Baka Brahma, who has become a Brahma as a result of perfecting Jhānas. This is no ordinary feat.

අන්තිමට පැත්තකට අභිගහලා බුදුරජාණන් වහන්සේට කිවුවේ මොකද්ද? “ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේ ලොවුතුරා බුදුන් කියලා වෙලා නියෙන බවත්, මේ සර්වඥ බවත් මං පිලිගන්නවා.

He took the Lord Buddha to a side and told that he is fully convinced and fully admitting to the authenticity of the Buddhahood and the Omniscience of the Lord Buddha.

හැබැයි, මෙතෙක මගේ කට්ටියට ඔය ටික කියන්නේ නැතුව කරුණා කරලා ආපහු යන්න!” මගේ කට්ටිය වසඟයෙහි නියාගෙන මේ ජීවත් වෙන එක මට සුවයි. මට කරදර නොකර කරුණාකරලා යන්න” කිවුවා.

But he asked the Lord Buddha not to reveal those to his associates as he wished to keep his followers under his control and asked the Lord Buddha not to trouble him by going against his wish.

ඔන්න බ්‍රහ්මයාට බණ දේශනා කරලා, බ්‍රහ්මයා දුන්න පිළිතුර ඔය ලෞකික භාවනාව තුළින් එලයක් ලබාගෙන, ඒකේ උපරිම එලය වන අත්බැවත් ලබාගෙන ඉන්න බ්‍රහ්මයා, යථාවබෝධය දෙන ධර්මය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළහම, බුදුරජාණන් වහන්සේට දුන්න පිළිතුර!

This is what the Mahābrahma had to say, after listening to the transcendental Dhamma from a Lord Buddha himself. Someone who has perfected the highest levels of the mundane meditations, told these words after listening to Dhamma which grants the Enlightenment.

බුදුරජාණන් වහන්සේට පිරිස කියනවා, “ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේ මහා ඥාණවන්තයි කියලා අපි පිලිගන්නවා. ඔබවහන්සේ ගිහින් පිරිනිවන් පාන්නකෝ, අපිට බණ කියන්න එන්න එපා!”

And his associates, too praised the Lord Buddha for his wisdom, but asked not to preach then and invited the Lord Buddha to enter Pari-Nirvāna.

ඔන්න අතික් බ්‍රහ්මයෝ ටික, පරිවාර බ්‍රහ්මයෝ දුන්න පිළිතුර. මේ පරිවාර බ්‍රහ්මයෝයි, මහා බ්‍රහ්මයෝයි ඔය ඕක වඩලා ඔතෙන්නට ගිය අය තෙමෙයිද?

Take a look at the Mahābrahma and his fraternity. Look at what they had to say. If this mundane meditation is as good as what they say it to be, the Lord Buddha should have definitely received a much better response from them.

බුද්ධයෙක් වූන පලියට, රාගය සංසිද්ධවාගෙන, ද්වේෂය සංසිද්ධවාගෙන බුද්ධයෙක් වෙලා හිටපු පලියට, කොච්චර සමාධිගත හිතක් නිබුණත්, බුද්ධයෙක් ලඟට ගිහිල්ලා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඛණ කියලාත් අන්තිමට බුදුරජාණන් වහන්සේට හම්බ වූන පිළිතුර ඕක නේද?

Although they had suppressed the rāga and dwesha temporarily and become Brahmas, having collected minds, this was what they had to say to the Lord Buddha. So much for the turning the collected minds in to contemplation.

එහෙනම්, දැන් මෙතනින් වැදගත් දෙයක් ජේතවා. මිනිස්ව ඉන්න කාලේ වැඩුවේ යමක්ද, දෙව් වෙලා ඉන්නකොටත් දෘෂ්ඨිය ඒකයි. එහෙනම්, මේ ලෞකික දෘෂ්ඨියක රැදිලා කොයි තරම් ලෞකික වශයෙන් භාවනා වැඩුවත් ඔය දෘෂ්ඨිය බිඳගන්න හරි අමාරුයි!

We can observe a significant thing here. Had one held a view while being a human, that would be that view would persist in the subsequent lives in higher planes of existence as well. Thus, no one can be freed from wrong views, even if he practices and perfect mundane meditation for his entire lifetime.

සියල්ලෙන් පරිපූර්ණ වෙච්ච මේ බුදු දහම තුළ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළා මේ ධ්‍යාන බොහොම ලේසියෙන් ලැබෙනවා, පහසුවෙන් ලැබෙනවා, කිසිම අමාරුවක් නෑ, මේවාට මහන්සි වෙන්න ඕනේ නෑ කියලා.

The Lord Buddha preached that the jhānas are easily obtained without putting that much effort, if one follows the Path laid out in the Buddhism, which is perfect in all aspects.

එහෙනම්, අන්න ඒ ලේසියෙන්, පහසුවෙන්, සුලභ වශයෙන් ලැබෙන්නා වූ ධ්‍යාන මාර්ගයක් තියෙද්දී, අපි මොකටද මහන්සි වෙන්නේ මේ බොහොම ලෞකික එකකට?

Then, if we have a method to acquire jhānas in abundance, without putting that much effort, why are we toiling over these mundane practices?

ඉතින් මේ ලෝකෝත්තර ධර්ම මාර්ගයේ අර්ථය යටපත් වූනහම, ඉන්ද්‍රියාවේ තියෙන යෝගී බලපෑම මෙහාට ආපු නිසා, ඊට ආදේශ කරලා අපිට දීලා තියෙනවා ඔය අර්ථ. අපි දැන් ඔය තුළ යනවා. ඔය තුළ ගිහිල්ලා පැළැස්තරය අලවාගෙන ඉන්නවා.

Then when the transcendental meanings of the Dhamma suppressed with the passage of time, the influence of the Indian Yogis came here and the transcendental meanings have been substituted with their own clarification. Thus people are holding on to makeshift solutions without going for the permanent rightful solution.

ඉතින්, ඕක ගැලවෙනවා කොයි වෙලේ හරි. දැන් ඒක නිසා තමයි ඔය ධ්‍යානය ලබාගෙන ඉන්න, කාලේ ඉන්න යෝගීන් එලියට බහින්නේ නැත්තේ. අර "තාර්ලතා" කියන පුෂ්පයක් දැක්ක ගමන් සිල් බිඳෙනවා කිවුවේ ඔන්න ඕකයි.

These makeshift solutions will not work forever; they can't keep their rāga suppressed forever. The yogis aren't coming out of their dwellings, when the 'Nārilathā' flowers (a wild flower resembling the shape of a woman) bloom. Their so called 'sīla' is greatly threatened.

ඔය නාර්ලතා පුෂ්පය තෙමෙයි, දිව්‍ය අප්සරාවෝ දහසක් ඇවිදින් නැටුවත් මේ යථාවබෝධය තුළින්, යථාවබෝධයට ආපු කෙනාගේ සිල් බිඳින්න කවුරුත් සමතෙක් නෑ! දස මාර සෙනඟක් ඇවිල්ලා වත් බිඳින්න බෑ! බිඳින්නේ, මොකක් බිඳින්නද? සත්‍යය තුළින් ආපු අයට.

The morality of a person who has come through the Path of Enlightenment can't be impaired by any nothing, let alone a Nārilathā bloom, a thousand female deities and all the forces antagonistic to Enlightenment won't stand a chance. They have come from there with the fullest conviction of the truth.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): අවබෝධයක් තුළ ඉන්නවා නේ.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි. ඉතින් ඒ නිසා මේ සත්‍යාවබෝධයෙන් ඇලීම් - ගැටීම් - මූලාව නැති කරන්න ක්‍රමයක් තියෙද්දී අපි මොකටද මේ වෙනත් බාහිර පැළැස්තර වලින් ඇලීම් - ගැටීම් - මූලාව නැති කරගන්නේ?

A listener: They abide within their understanding.

Waharaka Thero: That's the thing. When we have been given a method to get rid of attraction, repulsion and delusion through understanding the reality of things, why are we falling for some makeshift solution, which isn't so reliable apparently.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ඒක නමයි ස්වාමීන්වහන්ස, දැන් අපි - හිතෙනවා මොකද්ද කරේ කියලා, දැන් ස්වාමීන්වහන්සේ කියපු එක තේරුනා, ඒක නමයි දැන් අර මේ මේක තේරුනා. හැබැයි මෙව්වර කල් අපි මොකද්ද කරේ, මෙව්වර මහන්සි වෙලා, දුක් විඳලා!

A listener: That's the thing, Venerable Sir. Now we are wondering what we have been doing. What we heard right now, we understood and also of the futility of our efforts in the past.

(ස්වාමීන් වහන්සේ): අන්න ඒකයි කියන්නේ, ඔව්වර මහන්සි වෙන්න කිසි දෙයක් නෑ!

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): ලෞකික ධ්‍යාන සහ ලෝකෝත්තර ධ්‍යාන කියලා දෙකක්?

(ස්වාමීන් වහන්සේ): දෙකක් තියෙනවානේ, ඇයි හොඳට පැහැදිලිවම දේශනා කරලා තියෙනවානේ.

Waharaka Thero: There is no reason to put in that much effort.

A listener: Isn't there the two types of transcendental/ supramundane and mundane jhānas?

Waharaka Thero: Yes, there are the two kinds, clearly shown in the Canonical texts.

දැන් එක අවස්ථාවක කවුද, මේ විසාඛ කියන සිටුවරයා ධම්මදින්නා කියන තෙරණින් වහන්සේ සමඟ දහම් සාකච්ඡාවක යෙදුනා. ඒ වෙලාවෙදී අහනවා, “ආර්යාවෙනි, වේදනාව කී ආකාරද?” “විසාඛ, තුන් ආකාරයි.”

There have been this Dhamma discussion between Visākha, a lay follower and Dhammadinnā, the nun [Culavedalla Sutta]. Visākha asks, “Now, Venerable lady, how many kinds of feeling are there?”

“ඒ මොනවාද?” “සැප වේදනා, දුක් වේදනා, සැප-දුක් නොවන මධ්‍යස්ථ වේදනා කියලා තුනක් තියෙනවා” “සැප වේදනා කොයි කොයි තැන් වලද යෙදෙන්නේ?” විසාඛ සිටුවරයා ප්‍රශ්නය ඇහුවා.

“These three kinds of feeling: pleasant feeling, unpleasant feeling, & neutral feeling.” “Where does the pleasant feeling is experienced?” Visākha questioned.

“කායික, මානසික සුඛයන් හා යෙදෙනවා, රාග අනුසය හා යෙදෙනවා, නමුත් සියල්ලෙහි නොවේ! ආයී වූ ප්‍රථමධ්‍යානයේ රාග අනුසය හා නොයෙදේ – සැප වේදනාව!” ආයී ප්‍රථමධ්‍යානයට ලැබෙන්නාවූ යම් සුඛයක් ඇත්නම්, ඒකේ රාග අනුසය යෙදෙන්නේ නෑ.

“It is experienced with physical or mental gratification, and with passion-obsession (rāga anusaya – latent disposition of rāga); except in the passion-obsession in the first jhāna. There is the rapture & happiness born in the first jhāna, but the passion-obsession does not get obsessed there.”

“දුක් වේදනාව?” **“කායික, මානසික අනිෂ්ඨ අරමුණු හා යෙදෙනවා. පටිඝ අනුසය හා යෙදෙනවා. නමුත් සියල්ලෙහි යෙදෙන්නේ නෑ!”** ආයීයෝ විසින්, ආයී මාර්ගයට පත් වූන අය විසින්, “අනේ, මම කවදා නම් අර්හත්වයට පත්වෙන්නද?” යන සංවේගයක් ඇති වෙනවා.

“The unpleasant feeling is experienced with physical or mental stimulus that are unagreeable, and with resistance-obsession (patigha anusaya – latent disposition of patigha); except in the sorrow based on that yearning unexcelled liberations. There is the case where a monk considers, “Oh, when will I enter & remain in the dimension that those who are noble now enter & remain in?”

ඒ සංවේගයෙන් බොහෝම සංවේගවත්ව ඉන්නවා, “මට තව බැරි වූනානේ අර්හත්වයට පත්වෙන්න” කියලා. අන්න ඒ සංවේගය සමඟ යෙදෙන්නේ නෑ, පටිඝ අනුසය සමඟ ඒක යෙදෙන්නේ නෑ. අන්න, පටිඝ අනුසය නොයෙදෙන සංවේගයක්.

And as he thus nurses this yearning for the unexcelled liberations, there arises within him sorrow based on that yearning. With that he abandons resistance. No resistance-obsession gets obsessed there.

ඒ වාගෙම, උපේක්ෂා වේදනාව සැපත් නොවන, දුකත් නොවන මධ්‍යස්ථ වන්නාවූ දේ හා යෙදෙනවා. අවිද්‍යා අනුසය හා යෙදෙනවා. නමුත් සියල්ලෙහි යෙදෙන්නේ නෑ.

The neutral feeling is experienced with physical or mental stimulus that are neither-pleasant-nor-painful, and with ignorance-obsession (avidyā anusaya – latent disposition of ignorance); except in the ignorance-obsession in fourth jhāna.

“සාසනික වූ චතුර්ථධ්‍යානයේ අවිද්‍යා අනුසය හා නොයෙදේ!” සාසනික වූ උපෙක්ඛා – ඒකග්ගතාවයේ අවිද්‍යා අනුසය නෑ අවිද්‍යා අනුසයෙන් තොරයි. එහෙනම්, **සාසනික වූ දැහැනක් ගැන පෙන්වලා තියෙනවා** ඔය නිසා හොඳට පැහැදිලිවම ඔනන.

It isn't getting obsessed in the ignorance-obsession in fourth jhāna. The transcendental/supramundane 'equanimous, one-pointedness' doesn't have ignorance-obsession. Thus a transcendental jhāna pointed put clearly there.

ප්‍රථමධ්‍යානයේ රාග අනුසය සමඟ සුඛය යෙදෙන්නේ නෑ. එහෙනම්, සුඛය තියෙනවා තුන්වෙනි දැහැනට යනකන්. සුඛ ඒකග්ගතාවයට යනකන් තියෙනවා. එහෙනම්, සවිතක්ක – සවිචාර – පීතී – සුඛ – ඒකග්ගතා, එතනත් තියෙනවා, ප්‍රථමධ්‍යානයේ සුඛ.

The passion-obsession does not get obsessed in the first jhāna. The happiness is present till the third jhāna. In the first jhāna savitakka, savicara, pīti, sukha, and ekaggata are present.

[Savitakka (thinking), savicara (examining), pīti (rapture), sukha (happiness), ekaggata (one-pointedness); disperse the Five Hindrances.]

ඒකේ යෙදෙන්නේ නැත්නම්, **ද්විතීයධ්‍යානයේ කොහොමවත් යෙදෙන්නත් බෑ.** සවිතක්ක, සවිචාර හැරපු ඉතුරු පීතී – සුඛ – ඒකග්ගතා ද්විතීය ධ්‍යානය. ඒකේ තියෙන ප්‍රීතියත් අත්හැරුනහම, සංසිදී ගියහම, උපේක්ෂා සහගත සති පාරිශුද්ධියෙන් යුක්ත වෙලා ඉන්න සුඛ ඒකග්ගතාවයක් කියලා **තුන්වෙනි දැහැන තියෙනවා.**

If The passion-obsession does not get obsessed in the first jhāna, it can never happen in the second jhāna, which suppress savitakka and savicara. In the third jhāna, eliminates pīti. The third jhāna is 'one-pointed, happiness' in purity of equanimity and mindfulness.

ඒ සුඛ-ඒකාගතාවයේ සුඛයේ රාග අනුසය යෙදෙන්නේ නෑ! උපේක්ෂා ඒකග්ගතාවයට අවිද්‍යාව නෑ අවිද්‍යාව හා සම්බන්ධ නෑ! අවිද්‍යානුසයෙන් තොරයි. එහෙනම්, මෙන්න මේ කාරණා හතරක් ආයී ධ්‍යානයේ තියෙනවා.

The passion-obsession does not get obsessed there in the happiness in this 'one-pointed, happiness'. The 'equanimous, one-pointedness' doesn't have ignorance. The ignorance-obsession does not get obsessed there. Then the fourth jhāna has these four factors.

ආයී ධ්‍යානයට පෙන්වලා තියෙනවා, ඔය **කිසිම දෙයක් අල්ලාගෙන ආයීයෝ දැහැන් වඩන්නේ නෑ!** “ආපෝ ධාතුච නිසා දැහැන් නොවඩයි”, තේජෝ ධාතුච නිසා, වායෝ ධාතුච නිසා, අභි ධාතුච නිසා ආයීයෝ දැහැන් වඩන්නේ නෑ.

With regard to the transcendental jhāna, it has been shown that the nobles are not using anything as the object of meditation for perfecting jhānas. They don't use patavi elements/

earth, āpo elements/ water, thejo elements/ fire and wāyo elements/ air as the object of meditation for mastering jhānas.

නීල කසිනයේ, පීත කසිනය ආදී, ඕදාන කසිනය ආදී කසිනයන් නිසා දැහැන් වඩන්නේ නෑ දැකපු, අහපු, මතක් කරපු, පරම්පරාවෙන් ගෙනාපු, එකක්වත් ආයීයන්ගේ දැහැනට අයිති නෑ. නමුත් දැහැන් වඩනවා! මෙන්න මේ දැහැනට කියනවා, “**අජානීය දැහැන**” කියලා.

They don't use nīla kasiṇa [blue colored visual object of meditation], pīta kasiṇa [yellow], odāta kasiṇa [white] etc. Nothing they have seen, heard, brought down from generation to generation comes in as the object of meditation. But they practice jhānas. This we call the 'ajāneya jhānas'. [Ajānaya horse - A horse of a good breed].

මේ ධ්‍යාන ලාභීව ඉන්නාවූ ඒ ආයී ශ්‍රාවකයා දකින ඉන්ද්‍ර, වරුණ, ප්‍රජාපති, ආදී දේවතාවෝ මෙහෙම කියනවා ලු දුර ඉඳලා. “**උතුම් අජානීය ධ්‍යායීනය, ඔබට ධ්‍යාන ඇති බව අපට පෙනේ. එහෙත්, ඔබගේ අරමුණ අපට නොපෙනේ.**”

The deities such as Indra, Varuna, Prajāpati who observe, the Noblemen who has perfected the transcendental jhānas from a distance, are said to be saying, “Noble holder of the supreme jhānas, we see that you have mastered jhānas, but we are unable to observe the object of meditation.”

මොන අරමුණේ පිහිටලාද මේ දැහැනට ආවේ කියලා ජ්‍යෙත්තේ නෑ. “**අරමුණක් නොපෙනෙන, එහෙත් පුදුම සහගත දැහැන් ඇති අජානීය ධ්‍යායීනය, ඔබට අප මේ දුර පටන් කරන නමස්කාරය වේවා!**” කියලා නමස්කාර කරලා යනවාලු.

We can't see where you have placed your attention, in order to acquire these jhānas. They are said to be offering their homage saying, “Noble holder of the supreme jhānas, having no observable object of meditation, yet wondrous; please accept our homage from a distance”.

(ශ්‍රාවක මහතෙක්): අරමුණ ජ්‍යෙත්තේ නැත්තේ අරමුණ නිවන නිසා!

(ස්වාමීන් වහන්සේ): **අරමුණ නිවන!** ආං ඒකයි, එහෙනම්, බෞද්ධයෙක් විසින් හැම වෙලේම නිවනෙන් මෙපිට අමුතු එකක් හිතන්න ඔබේ නෑ!

A listener: The object of meditation isn't visible, because the object is Nirvāna.

Waharaka Thero: The object of meditation is Nirvāna. That's why. Then, a Buddhist should not think of anything special, besides Nirvāna.

~ අතිපූජ්‍ය වහරක අභයරතනාලංකාර මාහිමිපාණන් වහන්සේ ~
~ Late Venerable Waharaka Abhyarathanāṅkāra Thero ~